

ÜSAVAT

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 13 noyabr 2014-cü il Cümə axşamı № 278 (5987) Qiyməti 40 qəpik

Xəbər

Mingəçevirdə
iki qardaş
kanalda
boğuldular

yazısı səh.14-də

Gündəm

**Ağdam səmasında düşmənin
helikopteri vuruldu - 3 ölü**

Ölən hərbiçilərdən
biri mayordur; Pənah
Hüseyn: "Erməni
helikopterinin
vurulması ciddi
uğurdur"

yazısı səh.11-də

İran prezidenti Azərbaycana gəldi

yazısı səh.2-də

**Zəfər Quliyev:
"Deputat korpusunda yeni simalar
görə biləcəyik, amma..."**

yazısı səh.5-də

**Peyntbol Federasiyasından İŞİD
iddiasına reaksiya gəldi**

yazısı səh.3-də

**Bakıdakı "burjuy" həbsxanasında
nə baş verib?**

yazısı səh.4-də

**Siyavuş Novruzov:
"Müsavat öz daxilində dialoq
yarada bilmirsə, iqtidarla necə
dialog apara bilər?"**

yazısı səh.6-də

**Elmar Məmmədyarov bu gün
Strasburqdə hesabat verəcək**

yazısı səh.2-də

**Mülkü partladılan sahibkardan Əli
Kərimliyə növbəti ağır ittihamlar...**

yazısı səh.7-də

**Bakıdakı məxfi ABS-İran
danışçıları - gerçəkmi?**

yazısı səh.12-də

**Rusiyadakı böhranın Azərbaycana
təsiri qacılmalıdır**

yazısı səh.13-də

**Xankəndindəki girovların taleyi
Allahın ümidiñə qalıb**

yazısı səh.12-də

**Qanunu pozan müğənnilər
ve sərt qanunlar...**

yazısı səh.15-də

Kreml bölgəmizə yönəlik son həmlə hazırlıqları içində

RUSİYA AZƏRBAYCANA GÜRCÜSTANDAN

"GİRƏ BİLƏR" - TƏHLÜKƏ

Bu iki Qafqaz ölkəsi çoxdan "birləşmiş qablar" kimidir - biri tutulsa, digəri də avtomatik ram olacaq; Avrasiya layihələrinin xilası üçün Putinin 5-6 ay vaxtı qalır, ancaq siyasi ömrü onun "zəfər çələngi" taxmasına yetəcəkmi?..

Toğru
İşməy

yazısı səh.10-də

Şəbəyelin icra başçısı topun "ağzında"

Asif Əsgərov oğlunun töretdiyi avtoqəzanın badına gedir; onun övladının ölümünə səbəb olduğu yeniyetmənin ailəsi istintaqın nəticəsini gözləyirlər; saxtakarlıq sübut olunsa...

yazısı səh.5-də

**90 MP
090-in
sahibi
"Hafka"nın
oğlu imis**

yazısı səh.4-də

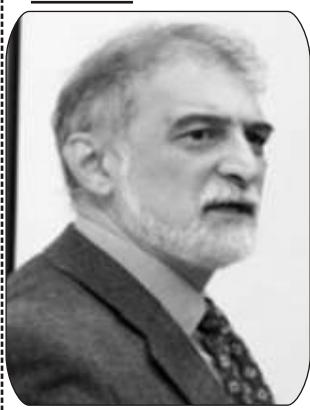
**Müxalifət
partiyalarının
sədrleri Əli
Həsənovla
görüş üçün
müraciət edəcək**

yazısı səh.2-də

**Arif Hacılıdan
sensasiyon
açıqlamalar -
"...bunu
Azərbaycan
hakimiyyəti..."**

yazısı səh. 8 və 9-də

Təbrik

Müsavat Partiyasının başqanı Arif Hacılı partiya Məclisinin üzvü Hikmət Hacızadəni 60 illik yubileyini münasibatılı təbrik edib. Təbrikdə deyilir:

"Hörmətli Hikmət bəy!
Sizi 60 illik yubileyiniz münasibatılı təbrik edir, Sizə uzun ömr, möhkəm cansaşlığı və demokratik inkişaf uğrunda apardığınız mübarizədə uğurlar arzulayırıam.

Siz Azərbaycanda başlanan milli azadlıq hərəkatının fəllarından olmusunuz. Azərbaycan Xalq Cəbhəsinin yaradıcılarından biri, ilk idarə Heyətinin üzvü, AXC-nin "Svoboda" qəzetiñin redaktoru olmuşunuz. Xalq Cəbhəsinin hakimiyyəti dövründə baş nazirin müavini və Azərbaycanın Rusiyadakı sefiri vəzifəsini bacarıqla həyata keçirmisiniz. Sonrakı mərhələdə Siz bütün qüvvənizlə demokratiya və insan haqları sahəsində biliklərin təbliği ilə məşqül olaraq, "Demokratiya haqqında 150 000 işarə", "İnsan Haqları - bəşəriyyətin əsas ideyasi", "Demokratiya: Gedilisi uzun bir yol" (Demokratiya Antologiyası) və başqa kitabların tərtib və nəşr olunmasındakı xidmətlərinə danılmazdır.

1993-cü ildən Müsavat Partiyasının və onun Məclisinin, eləcə də 2006-cı ildək partiya Divanının üzvü olduğunu müddətdə Müsavat Partiyasının Nizamnamə və Programının tərtib olunması və təkmilləşdirilməsində fəaliyyətinə təqdirəlayıqdır.

Fəal həyat mövqeyiniz, işgüzarlığını, prinsipiellığınızı, səmimiyyətinizi və təvəzükkarlığını partiyadaşlarımız və icimaiyyət arasında Sizə böyük nüfuz qazandırıb. Əminəm ki, övladınız hər zaman Sizin kimi əqidəli bir müsavatçının övladı olması ilə qürur duyacaq və iftixar hissi keçirəcək.

Hörmətli Hikmət bəy!

Siz bir dəha yubileyinizlə əlaqədar ürəkdan təbrik edir, apardığınız bu müqəddəs mübarizədə uğurlar arzulayırıam".

Pərviz Həşimlinin hökmü qüvvədə saxlanıldı

Həbsde olan jurnalist, hüquq müdafiəçisi Pərviz Həşimlinin barsında çıxarılmış hökməndən verdiliyi kasasiya şikayəti təmin edilməyib. Bu barədə onun vəkil Elçin Sadıqov fəsbook sahifəsində məlumat yayıb. E.Sadıqov qeyd edib ki, Pərviz Həşimlinin işi üzrə Bakı Apelyasiya Məhkəməsinin 07 iyul 2014-cü il tarixli apelyasiya şikayətinə ilkin baxış iclasının qərarından verdikləri kasasiya şikayəti baxılıb. Şikayətə Ali Məhkəmənin hakimi Hafiz Nəsibovun sədrliyi ilə noyabrın 12-də baxılıb: "Kasasiya şikayətim təmin edilmişdi və Bakı Apelyasiya Məhkəməsinin 07 iyul 2014-cü il tarixli qərarı dəyişirilmədən saxlanıldı".

□ M.MAHRIZLI

Yadigar Məmmədliyə vəzifə verildi

Bəki Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinə yeni təyinat olub. Lent.az-in məlumatına görə, Yadigar Məmmədli adıçıkilan mərkəzə mətbuat xidmətinin rəhbəri təyin edilib. Artıq bununla bağlı rəsmi əmr də verilib.

Y. Məmmədli lent.az-a açıqlamasında faktı təsdiqleyib.

Qeyd edək ki, tanınmış jurnalist Y. Məmmədli Demokratik Jurnalistlər Liqasının sədridir.

"Elm" tədris mərkəzi
MAGIC LANGUAGES

- Ali məktəblər xarici dillər
- kompyuter kursları
- Magistratura - dövlət qulluğu - məntiq
- 1.C. mühəsibat - anbar - bank işi
- Məktəbə qədər həftədə 5 dəfə
- Sürçülüklük kursları (1 aya 100 AZN)

Ünvan: 1. «Neftçilər» metrosu 40 mert. R.Rüstəmov-44
Tel/Faks: (012) 421-10-46; 408-44-43;

Mob: (055) 660-60-95; (050) 203-55-95

Ünvan: 2. «İnşaatçılar» metrosu 60 metr. «İran» klinikasının yanında
Tel/Faks: (012) 434-88-28; 408-44-74;
Mob: (055) 660-07-05

Başsağlığı

Milli Strateji Düşüncə Mərkəzinin sədrı İsa Qəmbər Mirbaba Babayevə qardaşı Mirssayad ağanın vəfatından kədərləndiyini bildirir, dərin hüznə başqalığı verir.

Müsavat Partiyasının başqanı Arif Hacılı partiyasının Divanı Mirbaba Babayevə qardaşı Mirssayad ağanın vəfatından kədərləndiyini bildirir, dərin hüznə başqalığı verir.

Müxalifət partiyalarının sədrləri Əli Həsənovla görüş üçün müraciət edəcək

Noyabrın 12-də KXCP qərargahında Siyasi Partiyaların Demokratiya və İnsan Haqları Mərkəzinin toplantısı keçirilib. Toplantıda KXCP, Müsavat Partiyası, ADP, AXP, Azadlıq Partiyası, ALDP, VİP, Büyük Azərbaycan Partiyası və Aydlımlar Partiyasının sədrleri iştirak edib. AXP sədrı Pənah Hüseynin musavat.com-a verdiyi xəbərə görə, toplantıda bir sıra məsələlər müzakirə edilib və müvafiq qərarlar qəbul olunub: "Bələdiyyə seckiləri ətrafında yaranmış veziyət müzakirə edilib".

Bəyan edilib ki, Azərbaycan cəmiyyətində ümumiyyətə seckilərde, xüsusilə bələdiyyə seckilərində iştiraka marağın az olması, bir çox partiyaların bu prosesdə faktiki boykot taktikası götürməsi, eyni zamanda müxalifət partiyalarından qeyd alınmaq üçün müraciət edən şəxslərin qeydiyyatına kütləvi maneələr töredilməsi, təzyiqlər edilməsi nezəre alınaraq, 23 dekabrda keçirilməsi nəzərdə tutulan bələdiyyə seckilərində siyasi partiyaların iştirak dərəcəsi ölkədəki siyasi qüvvələrin nübfətinin əksi kimi dəyərləndirilebiləm".

P.Hüseyn deyib ki, toplantıda siyasi mətbuslara azadlıq şurayı

ile siyasi partiya sədrlerinin piket keçirməsi barədə müzakirələr davam etdirilib və qərara bağlanıb: "Qərara alındı ki, dekabrın 19-da, saat 12-də Prezident Administrasiyası, Baş Prokurorluq və Ali Məhkəmə qarşısında 11 nəfər qəder siyasi partiya sədrinin iştiraki ilə piket keçirilməsi barədə noyabrın 13-də Bakı Şəhər İcra Həkimiyətində rəsmi müraciət göndərilərsin".

Toplantıda DİHM-e daxil olan Mərkəzə daxil olan bir qrup siyasi partiyanın ölkədəki ictirməsi - siyasi veziyət barədə onları maraqlanıran məsələlərlə əlaqədar Prezident Administrasiyası İctimai-siyasi şöbəsinin müdürü Əli

□ E.SEVİDAĞA

İran prezidenti Azərbaycana gəldi

Həsən Ruhani Bakıda 1 sutka qalacaq, iki ölkə arasında bir sıra mühüm sazişlər imzalanacaq.

Iran İslam Respublikasının prezidenti Həsən Ruhani noyabrın 12-də Azərbaycan Respublikasına rəsmi səfərə gəlib. İran prezidentinin təyyarəsi Bakı vaxtı ilə 16.45-də Bakı Hava Limanına eniş edib. Həsən Ruhani hava limanında baş nazirin müavini Yaqub Eyyubov və digər rəsmi şəxslər qarşılıyb.

Prezident Həsən Ruhani Bakıda rəsmi qarşılama mərasimi olub. Hər iki ölkənin dövlət bayraqlarının dalgalanlığı meydanda İran prezidentinin şərfinə fəxri qarovalı dəstəsi düzülüb. Prezidentlər görüşdükdən sonra İlham Əliyev və Həsən Ruhani arasında nümayəndə heyətlərin iştirakı ilə geniş təkbədə görüş olub.

İran səfirliyindən əldə etdiyimiz məlumatə göre, Həsən Ruhani səfəri iki gün davam edəcək və İran prezidenti noyabrın 13-də Azərbaycandan gedəcək. Səfər zamanı bir sıra sazişlərin imzalanması gözlənilir.

□ KƏNAN

Elmar Məmmədyarov bu gün Strasburqda hesabat verəcək

Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədyarov Avropa Şurası Nazirlər Komitəsinin noyabrın 13-də keçiriləcək iclasında iştirak etmək üçün Strasburq yola düşüb.

Virtualaz.org Xarici İşlər Nazirliyinə istinadən bildirir ki, nazir E.Məmmədyarov iclasda Azərbaycan Respublikasının Avropa Şurası Nazirlər Komitəsinə noyabrın 13-də keçiriləcək iclasında iştirak etmək üçün Strasburq yola düşüb.

O, Azərbaycanın altı aylıq sədrlik müddətinin başa çatması ilə əlaqədar sədrliyi Belçikaya təhlil verəcək.

MSDM-in Diskussiya Klubu fəaliyyətə başlayır

Milli Strateji Düşüncə Mərkəzinin yeni layihəsi - Diskussiya Klubu fəaliyyətə başlayır. Diskussiya klubunun ilk tedbir 17 noyabr saat 17:00-da başlayacaq. Tedbirin məhz Dirçəlis Günü - 17 noyabrda -meydan hərəkatının başlanması ilə əlaqədən keçirilməsi təsdiq deyil. Toplantıda Azərbaycanın müasir tarixində çox önemli yeri olan Meydan hərəkatının (17 noyabr - 5 dekabr 1988-ci il) səbəbləri, nəticələri və məhiyyəti haqqında professor İsmayılov Musa məruzə edəcək və müzakirələr aparılacaq.

Tedbirin əvvəlindən Meydan hərəkatı haqqında sənədli filmin nümayiş etdirilməsi nəzərdə tutulur. Tedbir media və maraqlanıclar üçün açıqdır.

Ukraynada azərbaycanlı sabiq deputatın meyiti tapıldı

Ukraynanın Luqansk şəhərində bir ay əvvəl itkin düşmüş Luqansk üzrə keçmiş azərbaycanlı deputat Azad Vəliyevin meyiti tapılıb.

Azərbaycanın Ukraynada səfirliliyinin konsulluğu məsələləri üzrə I katibi Asım Osmanov APA-ya açıqlamasında bildirib ki, bir ay əvvəl öldürülən meyit o qədər tanınmaz halda düşüb ki, yaxınları onun üzerindeki paltardan A. Vəliyev olduğunu bildirib.

A.Osmanov qeyd edib ki, hazırda meyit Luqanskda ekspertizaya təqdim edilib və ekspertizanın doğiq cavabından sonra Azərbaycana göndərilecek: "Onun yaxınları mənə bildirdilər ki, hadisənin oktyabrın əvvəlində olduğu ehtimal edilir və meyitin yalnız sümük hissəsi qalıb. Mərhumun qohumları onu üzərindəki paltarının qalıqlarından tanıya bilərlər".

A.Vəliyev 2006 - 2010-cu illərdə Luqansk vilayət Şurasına seçilən yeganə azərbaycanlı deputat olub. Qeyd edək ki, A. Vəliyevin bir müdət əvvəl Luqansk yaxınlığında itkin düşdüyü bildirilmişdi.

Yazarımız Tofiq Yaqqubluya Azadlıq!

Musavat.com saytı etibarlı mənbəyə istinadən Bakıda İŞİD-in təlim mərkəzinin olması haqda xəbər yayıb. Məlumatla görə, Bakı şəhərinin Keşlə qəsəbəsindəki "Baku Paintball Center" dəki atıcılıq meydanı radikal qruplaşmalar tərəfindən təlim mərkəzi olaraq istifadə edilir.

Adıçəkilən mərkəzdə vəhabilərin İŞİD-ci dəstələri formalaşdırıldıqları iddia olunur. Mənbənin bildirdiyinə görə, günde müeyyər zamanlarında sələfi təriqətinin nümayəndələri mərkəzin atıcılıq meydanında təlim keçirlər. Beləliklə də onlar gələcək döyüşlərə hazırlaşırlar.

Bu xəbər sosial şəbəkələrdə də müzakirəyə səbəb olub. "Baku Paintball Center" in facebook səhifəsində isə bu haqda deyilənlər cəfəngiyat adlandırılın və məsələyə belə izah verilib ki, təzelikcə "Baku Paintball Center" in (Baku Peyntbol Mərkəzi-red.) də yer aldığı Azərbaycan Peyntbol Federasiyası yaranıb və bundan dərhal sonra onlara bağlı belə bir xəbər yayılıb. "Baku Paintball Center" in səhifəsində narahatlığa heç bir əsas olmadığı da yazılıb: "Narahat olmayıb, hər şey öz qaydasında".

Əməkdaşımızın araşdırması zamanı bəlli olub ki, Peyntbol Federasiyasının prezidenti deputat Əli Hüseynliyidir. Onun atıcıqla məşğul olarkən fotosu da həmin səhifədə yerləşdirilib.

Bundan əlavə, "Baku Paintball Center" in səhifəsində belə bir xəbər də cəmi bir gün öncə yerləşdirilib: "Dostlar, artıq Peyntbol Federasiyamız yarandı! Azərbaycan Respublikası Peyntbol Federasiyasının Avropa Peyntbol Federasiyasına tam hüquqlu üzvlüyünü təsdiq edən üzvlük sertifikati Avropa Peyntbol Federasiyasının vitse-prezidenti Viktor Toqayev tərəfindən Azərbaycan Peyntbol Federasiyasının prezidenti Əli Hüseynliyə təqdim edilmişdir.

Azərbaycan Peyntbol Federasiyası eyni zamanda Avropa Peyntbol Federasiyasının Azərbaycandakı bütün rəsmi münasibətlərini tənzimləyən rəsmi orqan kimi tanınır. BÜTÜN PAINTBALLÇILARI TƏBRİK EDİRİK!

Azərbaycan Peyntbol Federasiyası geləcəkdə Azərbaycan peyntbolçularının Avropa və dünya çempionatlarında iştirakın təmin etmək hüququnu qazandı. Hər birimizə uğurlar!"

Günün sonunda isə Azərbaycan Peyntbol Federasiyası müsavat.com-a İŞİD iddiasına yazılı münasibət göndərdi. Onların açıqlamasında deyilir ki, Federasiyanın adının müəyyən məsələlərdə halləndirilməsi dezinformasiyadır və həqiqətə uyğun olmayan məlumatlardır: "Azərbaycan Peyntbol Federasiyasının "Baku Paintball Center" adlı üzv klubu yoxdur və bu

kommersiya məqsədi ilə fəaliyyət göstərən müxtəlif yönümlü mülkü qurumların fəaliyyətini məqsədə müvafiq hesab etmır. Federasiya ümumiyyətlə, yeni yarandığından hələ heç bir klub

rəsiyanın rəsmi facebook səhifəsində federasiyanın fəaliyyəti barədə rəsmi məlumatlar hər bir kəsə açıqdır.

Federasiyanın məlumatlarını işe yalnız federasiyanın

Peyntbol Federasiyasından İŞİD iddiasına reaksiya geldi

"Azərbaycan Peyntbol Federasiyasının "Baku Paintball Center" adlı üzv klubu və bu klubla heç bir əməkdaşlığı yoxdur"; hüquq-mühafizə orqanları da məsələyə münasibət bildirdilər

resmi facebook səhifəsində gedən məlumatlar təşkil edir:

Peyntbol Federasiyası 28.02.2014 Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən dövlət qeydiyyatına alınmış və yeni yaranmış federasiyadır. Aprel 2014-cü il tarixində Avropa Peyntbol Federasiyasına üzv olub. Federasiya öz fəaliyyətini Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi əsasında müvafiq dövlət orqanları ilə əməkdaşlıq şəraitində qurur.... Mətbuatda gedən bu yanlışlığın aradan qaldırılmasının xahiş edirik. "Yeni Müsavat" qəzetinin kollektivini ya-xın günlərdə KIV üçün keçirəcək peyntbol turnirində öz komandası ile iştirak etməyə və Federasiyanın fəaliyyəti ilə dəha yaxından tanış olmağa dəvet edirik... Hörmətlə, Azərbaycan Peyntbol Federasiyası". (Federasiyanın bəyanatının tam mətni müsavat.comda yerləşdirilib-red.)

Peyntbol Federasiyasının bu açıqlamasından sonra "Baku Paintball Center" in federasiyaya heç bir iddiyəti olmadığı bəlli olur, eyni zamanda onların üzərindəki şübhələr də aradan qalxmamış qalır. Obyektivlik namine qeyd edək ki, bu qurumun Fikret Məmmədov adlı nümayəndəsi də mətbuatı açıqlamasında mərkəzin dini qrupların əlinde olmadığını deyib. Ancaq eyni zamanda bu haqda bizi bilgiləndirən mənbə də sağlamdır və o öz iddiasının doğru olduğunu israrla bildirir.

Sonda onu da qeyd edək ki, DIN və MTN də məsələyə dair açıqlama veriblər. DIN-in mətbuat xidmətinin rəis müavini Ehsan Zahidov publika.az-a açıqlamasında məsələni araşdıracaqlarını deyib: "Bu xəberdən məlumatımız var. Məsələ ilə bağlı maraqlanacaqıq".

MTN-in İctimai Əlaqələr Mərkəzindən isə ANS-in sorğusuna cavab olaraq bildirilib ki, yayılan informasiyaların heç bir əsası yoxdur: "Azərbaycan Respublikasının milli maraqlarına və təhlükəsizliyinə mümkün təhdidlərin qarşısının alınması üçün bütün zəruri qabaqlayıcı tədbirlər həyata keçirilir. Əməliyyat şəraitinə nəzarət olunur".

□ TƏHMƏDLİ

Yallı elmləri doktoru

Aygün MURADXANLI

gün idi Azərbaycan elmi ictimaiyyətinin başı möhkəm qarışq idi - elm festivalı keçirirdilər. Bu haqda xəbəri oxuyanda möhkəm güldüm. Elmin konfransı olar, simpoziumu olar, festival nədir? Festival daha çox incəsənət sahələrinə aid olmur - kino festivalı, teatr festivalı, musiqi festivalı? Elmlər festivalda nə edəcəklər - dəqiq elmlər, humanitar elmlər, təbiət elmləri çəçələ barmaqlarını birləşdirib yallı gedəcəklərlər?

Xəbərin yayılmasıdan çox keçmədi sosial şəbəkələri festivaldan şəkillər bürüdü. Şəkillər nə şəkillər? Xalça-palazın üstündə nehrə, yunayirən, kirkirə, oxlov-yuxayayan, fətir, onların yanında milli geyimli yeniyetmələr, xan-bəy-xanım paltarları, stendlər, kitablar, broşürələr. Birçə boyanmış yumurta ilə səməni də olsayıdı, deyərdin, Novruz bayramı gelib, xəbərimiz yoxdur. Bəs elm hanı? Şəkilləri ha əlek-vəlek elədim, elmi tapa bilmədim. Ancaq şəkillərə baxa-baxa əmin oldum ki, bu festivalın təşkilatçısı kimdir, yaman yeyib-içen, əylənən adamdır. Hətta bir ara düşündüm ki, adam professor olsa da restoran işlədir - Məherrem ayında bekarcılıqdan festival keçirir. Beynimin bu ideyani hazırlanmasına festivalda Azixantrop qiyafəti klounun olması təkan verdi. Azixantrop səy-səy o tərəf-bu tərəfə gəzib festivala gələnlərə şəkil çəkdirirdi. Ən dəhşətli isə o idi ki, elm festivalına gələnlər de kloun havasına girmişdi - Azix adamı ilə özünü tarixe həkk elətirənlərdən biri dilini çıxarıb, biri gözünü bərəldir, o birisi "can qardaş" deyib qucaqlaşdırıb. Şaşırımdı.

Ancaq bu hələ kulminasiya deyildi. Bir azdan yallı haqqında proqnozum doğrulacaq, festivaldakılar yallı gedəcəklərlər. Əsl kulminasiya! Texminən belə - Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının yallı elmləri üzrə felsəfə doktorları və yallı elmləri doktorları festivala rəng qatdır, düşdürürlər ortaya, şidirgi rəqs elədilər. Bağışlayın, sonuncu cümləm bir az elm kontekstində çıxbıb şou-biznes xəbərinə oxşadı, ancaq inanın, günah məndə deyil. Azərbaycanda hər işi o qədər şoulaşdırınlardı ki, hətta elm haqqında da sonadək ciddi yazmaq olmur.

Azərbaycanda ən bərabər gündə olan sahə elə elmdir. Elmin heç bir sahəsində yüksəliş demirəm, tərənniş də demirəm, heç miqqıldama da yoxdur. Nəyi bayram edirlər? AMEA-da 150-200 manata özür cürdünlərin günü, ildən-ilə dissertasiya müdafiəsi "haqq"ının bahalashmasını və elm sahəsində monopoliyalı bazarın oturşmasını, yoxsa yüksək çinli məmurların katibələrinin humanitar elm sahələrinə qəfil transferini? Yaşayan böyük alımlarımız varken heç kimin bu elm festivalı deyilən rəzalətə səsini çıxarmaması o deməkdir ki, festival tapşırığı yüksək yerdən gelib.

Bu gün Azərbaycan elmində dünyaya çıxışı olan iki alım var. Biri tarixçi-alim, professor Cəmil Həsənli, digeri texnika elmləri professoru Rafiq Əliyevdir. Cəmil Həsənlinin əsərləri ABŞ-in ünlü universitetlərində dərslikdir, Rafiq Əliyev qeyri-səlis məntiq nəzəriyyəsinə görə ABŞ-in ən yüksək elmi mükafatını "Lifetime achievement award" qazanıb. ABŞ dünyanın ən böyük beyin mərkəzlərindəndir. Bu alımların hər ikisi müxaliftdədir. Cəmil müəllim universitetdən öz istəyi ilə uzaqlaşıb. (Elm mühiti sağlam olan elm ocağından bir alım niyə könüllü ayrılsın ki?), Rafiq Əliyev isə Neft Akademiyasından rektorun əmri ilə çıxarılib...

Əslində Azərbaycan elmi üçün festival yox, yuğlama keçirmək lazımdır. Bilirsiz də yuğlama nədir? Qədim türklər biri vəfat edəndə meyiti ortaya qoyub onun yaxşı əməllerindən danışb ağlaymışlar, ölüünün adamlığından, igidiyindən səhəbət açıb bu dünyadan o dünyaya xoş duyğular içinde köçməsi üçün ortam yaradmışlar. Azərbaycan elmi xalis yuğlamalıqdır. İldə bir dəfə yığışb rəhmetlik Ziya Bünyadovdan, Azad Mirzəcanzadədən, bir az da uzağa gedib Yusif Məmmədəliyevdən danışb ağlamaq lazımdır. Azərbaycan elmi üçün bir Fatihə oxuyaq biz də dağlışaq.

Hətta ali qanunu olsa belə...

Hüseyinbala SƏLİMOV

Konstitusiya günü daha təmərəqlidir, daha da əlamətdar olub. Amma parlamentində çox asanlıqla "Lazim gələrse konstitusiyamı dayışırıq!" deyilen ölkədə bu gün bəlkə də elə məhz bu cür də olmalı idi.

Bir dəfə soruştular ki, Azərbaycanı hüquqi dövlət hesab etmək olarmış?

O vaxt cavab verəkən bir az tərəddüd etdi, çünki demək olmaz ki, ölkədə tamam hüquqi nihilizm hökm sürür, yox, belə deyil...

Üstəlik, konstitusiyanın əhəmiyyəti hissəsi insanın və vətəndaşın hüquq və azadlıqlarına həsr olunub...

Amma bütün bunlara rəğmən yene də deyə bilmədik ki, Azərbaycanda hüquqi dövlət var...

Ona görə ki, hüquqi dövlətdə hüququn alılıyi və hakimiyətin bölməsi prinsipi təsbit olunur...

Kimse deyə bilər ki, bunlar hamisə formal olaraq konstitusiyada var. Amma məsələ də elə bundadır ki, formal hüquqi dövlət olmur...

Dövlət ya hüquqi olur, ya da ki, olmur... Əgər soruştalar ki, bu hakimiyəti ən çox nədə qışqırırsınız, düşünmədən cavab verəkən ki, məhz konstitusiyanın qəbul olummasında - ali qanun ilk dəfə indiki hakimiyətin dövründə, 1995-ci ilde qəbul olundu.

Onu bir az əvvəl qəbul etmək olardım? Olardı. Amma vaxt çox az idi. Belə qanunların qəbulu üçün vaxt lazım gəlir. Müzakirələr olmalıdır, cəmiyyət də bu prosesə cəlb edilməlidir...

İndiki hakimiyət ilk dəfə konstitusiya qəbul edilərkən müzakirələr təşkil etdi? Cəmi bir müzakirə oldu. Ora ziyanlar bir qismi dəvət almışdı. Mövzu da dilin adı ilə bağlı idi... Bəlkə də bu da təsadüfi deyildi. Dil məsələsi ali qanunun digər qaranlıq məqamlarını kölgədə qoydu...

Nəticədə də əsas dövlət qurumlarının-parlamentin və məhkəmənin üstüne birdəfəlik "kölgə" düşdü, onlar hələ də bu "kölgə"dən-icra hakimiyətinin möhtəşəm kölgəsindən çıxı bilmirlər.

Təsəvvür edin, parlamentin spikeri fəxrə deyir ki, onun başçılıq etdiyi dövlət institutunun qəbul etdiyi qanunların böyük əksəriyyəti məhz prezident aparatından daxil olur...

Birçə o çatışır ki, məhkəmələr də etiraf etsinler ki, onları qəbul etdiyi mühüm qərarlar da elə həmin instansiyanın-president aparatından daxil olur. Bunu da etiraf etsəydi həm bir dəfə rahat nəfəs alardı...

Amma bu, ali icra hakimiyətinin konstitusiyanın başına açıldığı bütün oyunlar deyil...

Təsəvvür edin, 21 ilde ali qanunu iki dəfə dəyişdilər. President seckisi ilə bağlı iki dəfə dəyişdilər. Güya qanunvericilik teşəbbüslerinin bazasını genişləndirdilər...

İndi çox az adam konstitusiyaya baxır. Bəlkə də onu yalnız Konstitusiya Məhkəməsinin hakimləri və əməkdaşları vərəqləyirler.

Amma hiss olunur ki, onlar da bunu diqqətlə etmirlər, çünki bu qurumda qərarları ilə ali icra hakimiyətinin ovqatı arasında çox böyük sinxronluq var - Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinin bir sira siyasi məhbusların azad olunması haqda qərar olsa da Konstitusiya Məhkəməsi hələki bu qərarlarla "he" deməyə tələsmir...

Konstitusiya indi məktəblərdə də tədris olunur. Amma nə olsun ki? Sovetlərin vaxtında da belə idi, hətta ayrıca hüquq fənni tədris olunurdu...

Bəs əsl siyasi islahatları nədən başlamalı lazım gəldi? Nə qəribə olsa da, yene də konstitusiyanın adını çəkəcəyik, çünki o mexanizm ki, Azərbaycanın Əsas Qanununun məyəsini təşkil edir, o, düzgün qurulmayıb-parlamentin səlahiyyətlərinin və məhkəmələrin müstəqiliyinin artırılmasına ehtiyac var...

İndi konstitusiya günü yeterince qeyd olunmur. Halbuki gələn il onun-müstəqil Azərbaycanın ilk konstitusiyasının 20 yaşı olacaq. Bəlkə də elə bu da təsadüfi deyil. Hakimiyət üçün "əlamətdar" günlər o qədər çoxdur ki, ümummilli atrıbutlara yer qalmır.

Onların "məntiq"indən belə bir nəticə hasil olur ki, vacib olan, qeyd edilməli hansısa mühüm hüquqi sənədlərin qəbulu yox, kimlərinse hakimiyətə geldiyi gündür, çünki kimsə hakimiyətə gəlməsəydi biz nəinki hüquqi sənədlər qəbul edə bilərdik, bəlkə heç özümüz də olmazdı...

Ona görə ki, özünün hətta fiziki mövcudluğunu, varlığını da kimlərləşənən bağlayan cəmiyyətlərin nəinki ali, heç adı qanunları da olmur. Məşhur bir filmdə deyildiyi kimi: "Detdom" uşaqlarının familyası olmur, naçalnik!"...

Bakinin Mərdəkan qəsəbəsində bahalı maşını ilə avtosluq edərək gündəmə gələn Rauf adlı gəncə bağlı yeni məlumat almışdır. Qaynağımız deyib ki, həmin şəxs əslində "Hafka" kimi tanınan neft məqnatı Hafiz Məmmədovun oğludur. Sadəcə, bu detalın gizlədilməsi üçün Ramiz Hüseynov adlı şəxsin adından açıqlama yayılıb. Bu həmin gəncdir ki, Az 90 MP 090 nömrə nişanını bir neçə bahalı avtomobilin üzüntüne vurub və bahalı məşinləri qarşısında yarıçılpaq xənimlərə fotolarını çəkməklə sosial şəbəkələrde yaymışdır.

Ötən ayın əvvəlində onun dəbdəbeli həyat tərzini eks etdirən foto və videolar yayıldı. Heç kimin gözləmediyi halda Ramiz Hüseynov adlı şəxs Raufun atası olduğunu iddia edərək etirafda bulundu. Dedi ki, təxminen bir il əvvəl bu şəkilləri görüb: "Hətta bu müzakirələr açılmamışdan önce oğlumu ciddi tərəfə etmişəm. Oğlumu institutu bitirdikdən sonra hərbi xidmətə yola saldım. Hazırda Rauf bölgələrin birində hərbi xidmətdədir. Bu kimi heyatdan tam olaraq uzaqdadır. Qayıtdıqdan sonra da bu həyatdan uzaq olacaq. Bu şəkillər o, tələbə olarkən çəkilib. Bu fərə olunası bir hal deyil. Mən özümən və ailəmin adından bütün oxuculardan və xalqdan üzr istəyirəm. Biz o şəhərə yaxıldığı kimi, etikətən kənar hərəkətlərə yol verən bir ailə deyilik. Biz ölkəni sevən, onun qanunlarına tabe olan bir ailəyik. Oğlum cavan olub, böyük səhv edib. Bu səhvindən görə

Bakını qarışdırın "avtos"la bağlı sokxəbər

90 MP 090-in sahibi "Hafka"nın oğlu imiş; Hafiz Məmmədov oğlunu ictimai qınaqdan yayındırmaq üçün hiyləyə əl atıb

Rauf

onu tərəfə etmişəm, cazalan-dırılaşmış. Fotolarda göründülən məşinlər eyni vaxtda bizim xalqda olmayıb. Bu məşinlər müxtəlif vaxtlarda alınıb, satılıb. İndi bu avtomobillər bizi də yoxdur. Oğlumun adından sosial xidmətlərdə profillər açılır, xəhər edirəm bu kimi səhifə və profillərə inanmayın. O, hərbi

xidmətdədir və internetə çıxiyoxdur".

Etiraf-açıqlamani hazırlayanlar cəmiyyətin reaksiyasını hesablamaşdır. Oxuyandan sonra Raufun tərbiyeli bir ailənin üzvü olduğu, sadəcə, cavənləşdirən profillər açılır, xəhər edirəm bu kimi səhifə və profillərə inanmayın. O, hərbi

sablamış və matbuatin bundan sonra mövzuya baş vurmaya-cağıni da nəzərə alırlar. Amma bəzi məqamlar bu gün də qaranchılıqla olaraq qalır.

Maraqlıdır ki, Raufun atası kimi özünü təqdim edən şəxsin fotosu yayılmadı. Onun kimliyi, hansı biznesle məşğul olduğu da açıqlanmadı. Raufla bağlı sırlı məqam təkcə bu deyil. Bu gün də onun məşinlərinin üstüne bağladıqı Az 90 MP 090 nömrə nişanı ilə bağlı müəmmə qalır.

Yada salaq ki, Raufun "avtos"luq əks olunan foto və videolarda məşinlərinə eyni nömrə nişanının - Az 90 MP 090 bağlandıqı diqqəti çəkmişdi.

Dövlət Yol Polisi İdarəsində isə bildirmişdilər ki, belə bir nömrə nişanı ümumiyyətlə qeydiyyatda deyil. Bu isə nömrənin saxta olduğunu deməyə əsas verir. Əger saxta deyilsə, Raufa həmin nömrəni kim verib? Bəlkə o, həmin nömrə nişanını məşinlərin üstüne bağlayıb bank yarmağa gedəcəkdir?

Məlumdur ki, Azərbaycanda avtomobillərə nömrə nişanlarını yalnız DYP-də verirlər. Bu qurumdan belə nömrənin qeydiyyatının olmadığına açıqlayıblar.

Qanuna Raufa nömrə nişanının saxtalasdırmasına görə cinayət işi başlanmalıdır. Bu gün belə bir cinayət işinin başlanmasına haqda məlumat yoxdur. Qeydiyyatda olmayan nömrə nişanının onun bir-birindən bahalı məşinlərinə haradan peydə olduğu bilinmir.

Mövzuya qayıdacaqı.

□ E.HUSEYNOV

Bakıdakı "burjuy" həbsxanasında nə baş verib?

Dustaqlar arasında davarı rəsmilər də təsdiqləyir, amma...

Bakinin məşhur həbsxanasında dustaqlar arasında ciddi qarışdırma olub. Milli.az xəbər verir ki, Nizami rayonu ərazisində yerləşən 6 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsində məhkumlar arasında güclü dava düşüb. Dava zamanı məhkumlar iki dəstəye bölünüb. Bir tərəfdən 12, qarşı tərəfdən isə 5 nəfər bir-birinə girib. Davanı sahiləndirmek üçün müəssisə əməkdaşları işə qarışblar. Uzun süren davarı çətinliklə yatrımaq mümkün olub. Dava zamanı məhkumlarla yanaşı, müəssisə əməkdaşları da xəsarət alıblar.

Ədliyyə Nazirliyinin Penitensiar Xidmeti 6 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsində baş vermiş hadisə ilə bağlı məlumat yayıb.

Xidmet rəisinin mətbuat məsələləri üzrə köməkçisi Yaşar İsakovun APA-ya verdiyi məlumatə görə, noyabrın 8-de həbsxanada cəza çəkən bir qrup məhkum arasında məsiət zəminində münaqışə baş verib: "Münaqışın qarşısı qısa müddət ərzində müəssisə və Penitensiar Xidmetin Baş İdarəsinin əməkdaşlarının səyi nəticəsində alınıb. Daxili intizam qaydalarını pozmağa cəhd edən məhkumlara bir dəha qanunun tələbləri izah olunub. Müəssisənin normal iş ahənginin pozulmasına yönələn hər hansı hərəkətlərin qar-

şisinin qətiyyətlə alınacağı bildirilib. Münaqış zamanı müəssisədə cəza çəkən məhkumlar və əməkdaşlar arasında xəsərət alan olmayıb. Hadisə ilə bağlı toplanmış materiallar hüquqi qiymət 1000-2000 manatdır ki, bura ancaq "burju" dustaqlar düşəbilir.

Qeyd edək ki, 6 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsində ən bahalı "zon" 6 saylıdır. İddialar var ki, bu zona heç bir dustaqlı pulsuz düşə bilmez. 6 sayılı həbsxananın qiyməti 1000-2000 manatdır ki, bura ancaq "burju" dustaqlar düşəbilir.

Maraqlıdır ki, rəsmi xəbərdə dustaqların nə səbəbdən dalaşdırıldığını və bu davada hanı məhkumların iştirak etdiyi barədə konkret adlar yoxdur. Hər halda, baş verən hadisenin prokurorluqda araşdırılması dava ilə bağlı cinayət işinin açılacağı ehtimalını yaradır.

6 sayılı həbsxanada əsasən imkanlı şəxslər cəza çekir. Xəbərlərə görə, Bakı şəhərində olan cəzaçəkmə müəssisəsinin rəisi fəaliyyətdəki nöqsanlara və kobud qanun pozuntularına görə tutduğu vəzifədən kənarlaşdırılıb.

Qadının dediyinə görə, məhbusları "Quantanamo həbsxanasında" olduğu kimi, bir-bir aparıcı işgəncə verir, sonra kameraya qaytarırlar".

"Siyasi Məhbuslar-sız-Azərbaycan" Aliyansı ölkədə məhbusların durumuna dair son hesabatında həbsxanalarla korrupsiya və rüşvet faktlarından bəhs edib. Hesabatda bildirilir ki, dustaqlar telefon danışı, idman, görüşə çıxməq üçün rüşvet verməlidirlər. Sənədə dustaqlara işgəncə faktları sadalanır, amma bu faktların araşdırılmadığı qeyd edilir. Hesabatda həmçinin dustaqlara işgəncə verilməsində "fərqlənən" 10-dan yuxarı şəxsin adları çəkilir. Bu sırada həbsxanaların keçmiş və indiki rəislerinin, nəzərətçilərin adları keçir. □ Xəbər xidməti

Hakimiyətin gələnilki parlament seçkisinə baş məşqi

Təxminən 40 gündən sonra, dekabrın 23-də Azərbaycanda bələdiyyə seçkiləri keçiriləcək. Ancaq ölkədə seçki ab-havası demək olar ki, mövcud deyil. Demək olar ki, ifadəsinə şərtləndirən yeganə əlamət isə rəsmi MSK xəbərləri və küçələrdə rast gəlinən az sayıda seçki elanlarından. Bundan başqa seçkini xatırladan heç nə hiss olunmur.

Qeyd edək ki, bələdiyyə seçkiləri daha çox namizədin iştirakı və yerli seçkilərlər olaraq əslində kütülviliyi ilə seçilir. MSK-nin məlumatına əsasən Azərbaycanda 118 dairədə keçiriləcək bələdiyyə seçkilərində 1 607 bələdiyyə üzrə 15 035 üzv seçiləcək. Son məlumatə görə, artıq 21 min nəfər namizəd qeyde alınıb. Lakin Azərbaycanda bunun əksi müşahidə olunur. Artıq sayca 4-cüsü keçiriləcək bələdiyyə seçkiləri xalqın marağında deyil. Baxmayaraq ki, adətən dünya ölkələrində bələdiyyə seçkiləri daha coşqulu olur.

Əlbəttə, Azərbaycanda bələdiyyə seçkilərinin bu şəkildə sönük və diqqətdən kənardı olmasının bir səbəbi bələdiyyə institutunun tam olaraq formalaşmaması, səlahiyyətlərinin az olması, eləcə də bələdiyyələrin icra hakimiyyətlərinin əlavəsi kimi fəaliyyət göstərməsi ilə yanaşı, həm də digər seçki prosesində olduğu kimi bunda da nəzaretin tamamilə hakimiyətin ixtiyarında olması ilə bağlıdır. Yeni seçicilər, eləcə də siyasi qüvvələr bilir ki, istənilən halda bələdiyyələri formalaşdırın seçkini hökumət qurumları keçirəcək və hakimiyətin istədiyi şəxslər qutudan çıxaq.

Ancaq bələdiyyə seçkilərinin bu şəkildə təşkil olunması və sönük keçirilməsi daha bir həqiqəti ortaya qoyur. Bu ilki bələdiyyə seçkiləri hazırlıqları, müxalifətin kənardan saxlanılması onu göstərir ki, hakimiyət gələnilki parlament seçkilərində də analoji vəziyyəti davam etdirəcək. Yeni istənilən halda bələdiyyə seçkilərini "ənənəvi" qaydada keçirən hakimiyətin bir ildən sonra 180 dərəcə dəyişiklik edərək siyasi açılım həyata keçirməsi inandırıcı görünür. Çünkü gələnilki parlament seçkilərində hansısa islahatlara hazırlaşan hakimiyət bünən ilk addımını bələdiyyə seçkilərində atmalı idi. Ancaq bələdiyyə seçkilərinin bu qədər basqı və siyasi təzyiqə keçirilməsi ilə hakimiyətin gələn il edaletli seçki keçirməsi real görünür.

Mövzu ilə bağlı "Yeni Müsavat" açıqlama verən politoloq Zəfər Quliyev bələdiyyə seçkilərinin gələnilki parlament seçkilərinin "xəbərcisi" olduğunu fikrini təsdiqləyir. Politoloğun fikrincə, hakimiyətin seçki sisteminde ciddi islahatlara gedəcəyi, demokratik seçki keçirəcəyi inandırıcı de-

Iqtidár 2015 seçimlərinin anonsunu verir

Dekabrın 23-də Azərbaycanda bələdiyyə seçkisi olacaq; ölkədə bu prosesin hiss olunması maksimum əngəllənir; 1 il sonra Milli Məclisə keçiriləcək seçkilərin də səs-küysüz başa vurulması planlaşdırılır; **Zəfər Quliyev:** "Deputat korpusunda dəyişikliklər baş verə bilər. Orada yeni simalar görə biləcəyik, amma..."

Zəfər Quliyev

yil: "Öslində mən əvvəldən optimist mövqələri bölmüşmüdüm. Bəzi dairələrdə yaxın illər üçün bir optimist yanaşma vardı ki, iqtidar siyasetini dəyişir, ciddi islahatlara keçəcək. O cümlədən də parlament seçkilərinin başqa cür keçiriləcəyi ilə bağlı fikirlər vardi. Mən şəxsən bədən də deyiləm, lakin bu optimizmi də bölmüşmürem. Hesab edirəm ki, parlament seçkiləri zamanı yeniliklər ola bilər, ancaq ciddi, seçki texnologiyasının, metodologiyasının dəyişdiriləcəyini gözləmek düzgün olmaz. Ona görə ki, hakimiyət hələlik öz siyasetini ciddi şəkilde dəyişmək niyyətində deyil. İqtidár yaxın illər ərzində hakimiyəti öz əlində saxlamaq fikrindədir. Və hətta dəyişikliklər olacaqsə, bu, hakimiyətin bölməni istiqamətində olmayıcaq. Hakimiyət

yenə də o dəyişiklikləri özü həyata keçirmək niyyətindədir. Biz görürük ki, aparıcı beynəlxalq teşkilatların, dönyanı idarə edən böyük dövlətlərin Azərbaycan hakimiyətinə təqnidləri artanda rəsmi Bakının ilk reaksiyası belə olur: "Mənim daxili işime qarışmayın! Kimi həbs etməyi, kimi azad etməyi, necə seçkilər keçirməyi özüm bilərəm". Bu, hakimiyətin mahiyyətidir. Bələdiyyəde bu funksiya yoxdur. Bizim hakimiyət bələdiyyəyə ne PR vasitəsi kimi, nə də imic baxımdan ola bilər ki, parlamentdə müxalifətən de nümayəndə olsun. Bələdiyyədə bu funksiya yoxdur. Bizim hakimiyət bələdiyyəyə ne PR vasitəsi kimi, nə də imic baxımdan o qədər də əhəmiyyət vermir. Bələdiyyə hakimiyətin yerlərdə siyasetini həyata keçirmək üçün bir vasitəsidir. Ona görə də orda yad düşərgənin - bunlar müxalifətə yad kimi baxırlar - olmasına əslinde maneə kimi baxırlar. Bu, baxımdan bələdiyyələri onlar tam özünüñküşü sayırlar, burda heç imitasiyaya da ehtiyac görmürülər. Lakin parlamentdə imitasiya üçün vətəndaş cəmiyyətindən, mətbuatdan, ziyanlı döşergəsindən, o cümlədən də müxalifət döşergəsindən kimlərse düşə bilər. Lakin ümumi götürəndə yeni parlament də ilk növbədə hakimiyətə tabe olan şəxslərdən formalaşacaq".

□ Kənan RÖVŞƏNOĞLU

bir səslenir. Bildirirlər ki, bize yeni kadrlar lazımdır, daha kreativ, daha məsuliyyətli və hətta daha cavan və sair. Ona görə də düşünürəm ki, deputat korpusunda dəyişikliklər baş verə bilər. Bizdə majoritar seçki sistemi olduğunu burda səhbət hansısa partiyaların payından gəde bilməz. Majoritar sisteme ilk növbədə şəxsləri müzakirə edirlər və o şəxslər arasında biz deputat korpusunda yeni simalar mütləq görəcəyik. Artıq biz görürük ki, hakimiyət modernleşmə kursunu başqa cür başa düşür, ilk növbədə çalışır ki, öz övladları, qohumları, yaxınları üçün yenileşmə aparsın.

Səbəyelin icra başçısı topun "ağzında"

Asif Əsgərov oğlunun törətdiyi avtoqəzanın badına gedir; onun övladının ölümüne səbəb olduğu yeniyetmənin ailəsi istintaqın nəticəsini gözləyir; saxtakarlıq sübut olunsa...

Səbəyel Rayon İcra Həkimiyətinin başçısı Asif Əsgərov çox pis duruma düşüb. Yaxınlarda onu tutduğu vəzifədən azad edə bilərlər. Redaksiyamızda daxil olan məlumatda deyilir ki, A.Əsgərov oğlunun törətdiyi qəzannın badına gedir. Yada salaq ki, bu il sentyabrın 27-də saat 18 radələrində Xəzər rayonu, Türkən qəsəbasında Qəbələ rayon sahəsi Əhliman Süleymanovun idarə etdiyi "Hovo" markalı yuxarı maşını ilə 26 yaşlı İlham

Asif Əsgərov

Asif oğlu Əsgərlinin idarə etdiyi Az 90 AR 819 dövlət nömrə nişanlı "Mercedes S Class" markalı avtomobil toqquşub.

Qəza zamanı maşında olan sənəsin, iş adamı, "McDonald's"ın Bakı nümayəndəliyinin rəhbəri Məqsud Mirzəyevin 16 yaşı oğlu Sənan Mirzəyev dünyasını dəyişib. S.Mirzəyev Bakının keçmiş baş memarı Elbəy Qasimzadənin nəvəsidir. Bundan sonra mərhumun yaxınları ilə A.Əsgərovun münasibətləri kəskin pisləşib. Onun tutduğu vəzifədən kənarlaşdırılması məsəlesi gündəmə gəlib. Məlum olur ki, qəza baş verən gün İ.Əsgərlə ilə S.Mirzəyev Paintball oyununa gediblər.

Onları mənzil başına Asif Əsgərovun ailə sürücüsü çatdırıb. Qayıdanda isə İ.Əsgərlə israr edərək sürücündən maşını alıb. Sükən arxasına keçib və avtomobili yüksək sürətə idarə etməyə başlayıb. Döngələrin birində isə idarəetməni itirib və avtomobil yük maşınını çırılıb. Həmin vaxt İ.Əsgərlinin yanında oğlu Sənan Mirzəyev ağır xəsarət alıb. Az sonra isə hadisə yerində dünyasını dəyişib. İlham Əsgərlini isə salonun təhlükəsizlik yastıqları ölümündə xilas edib. Müxtəlif dərəcəli bədən xəsərətləri alan başçı oğlu dəhşətli qəzadan sağ çıxıb. Bədən malumatları var ki, A.Əsgərovun oğlu hazırda Türkiyədə mülakicədədir. Qəzadan sonra A.Əsgərov oğlunun sükən arxasında olmadığını rəsmi sənədlərə qeyd etdirə bilib. Lakin S.Mirzəyevin yaxınları bunun bele olmadığını bilirlər. Onlar hadisənin günahkarı kimi Asif Əsgərovun oğlunu təqsirləndirir, istintaqın nəticəsini gözləyirlər. Belə məlumatlar var ki, Mirzəyevlər artıq hüquqi addımlar da atmağa başlayıb. Baxmayaraq ki, icra başçısı və ətrafi müxtəlif vasitələrlə, xahiş-minnətə Məqsud Mirzəyevi bu fikrənə döndərməyə cəhd edirlər. Sənan Mirzəyevin atasının bu məsələ ilə bağlı hətta dövlət başçısına müraciət etməyə hazırlaşlığı bildirilir.

A.Əsgərovun Dövlət Bayraqı gündəndə Tərtərdə hərbi hissəye baş çəkmesi də bu olaydan dolayıdır. Məsələ bundadır ki, Dövlət Bayraq Meydanı Səbəyel rayonu ərazisində yerləşir. Bayraq gündəndə ölkənin dörd bir tərəfindən müxtəlif dövlət qurumlarının nümayəndəleri, ölkə rəhbərliyi Səbəyel rayonuna, daha doğrusu, rayonun ərazisində yerləşən Dövlət Bayraqı Meydanına baş çəkir. Bu, artıq ənənə halını alıb. Belə bir vaxtda A.Əsgərov Tərtərə üz tutur. Özü də müğənni Rəqsanə ilə birgə. Başqa vaxt rayondakı abadlıq-quruculuq işlərində danişmaga fırsatlı axtaran başçının gedisi onun gözəndən uzaq olmaq istəyi ilə bağlı olub. A.Əsgərov gözə görünməməkə ona ünvanına biləcək suallardan, qınaqlardan yayınır. Bilir ki, bu aralarda onu tutduğu vəzifədən uzaqlaşdırmaq üçün hər bir sözü yaxşı bəhanə ola bilər. A.Əsgərov çox çətin durumdadır və avtoqəza məsələsinə ört-basdır etməyə nail ola bilir. Səbəb də sadədir. Zərərçəken tərəf hakimiyətinə əsas soyadlarından birinə bağlıdır. Əger istintaq A.Əsgərovun istədiyi sonluqla yekunlaşmasa, onu topun "ağzından" kimse xilas edə bilməyəcək.

A.Əsgərov Xəzər Dəniz Neft Donanmasının reisi Mübariz Mədətovun aqibətini yaşamamış üçün əlindən gələni edir, lakin istədiyinə nail ola bilmir.

Qeyd edək ki, M.Mədətovun oğlu Mübariz Mədətov idarə etdiyi "Mercedes Gelendewagen"la xalq artisti Ağasəlim Abdullaevin ailə üzvləri ilə birlikdə olduğu maşına çırılıb. Qəza zamanı A.Abdullayevin həyat yoldaşı və nəvəsi dünyasını dəyişmişdi. Bundan sonra ölkə prezidenti İlham Əliyevin göstərişinə əsasən M.Mədətov tutduğu vəzifədən qovulmuşdu.

Prezidentin qudurğan memur övladlarına, onların qanuna zidd əməlləri və tərətdikləri cinayət hadisələrinə qarşı həmişə keskin mövqədə olduğunu hamı kimi A.Əsgərov da bilməmiş deyil. Ona görə də oğlunu Türkiyəyə müalicəyə göndərməklə, özünü zərərçəkən tərəf kimi təsdiqlətmək üçün hər vasitəyə əl atmaqdən cəkinmir. Mümkün olacaqmı?

□ E.HÜSEYNOV

Müsahibə Partiyasında baş verən son hadisələrə iqtidardan növbəti reaksiya gelib. Bu dəfə də ənənəvi qaydada YAP-in icra katibinin müavini, deputat Siyavuş Novruzov mətbuata açıqlamasında partiyaçı ziddiyətləri sərh edib, proqnozlar verib. Ümumiyyətə, müşahidələr onu göstərir ki, bir qayda olaraq S. Novruzov müxalif düssərgəni "sərf-nəzər" etməklə məşğuldur. Belə ki, mitinq olur, dəyərləndirmə ondan gelir, AXCP-dən istəfa olur, yenə o danışır, Müsavatda qarşılıqlı ittihamlar sessiyyələr, eyni şəkildə o, sinəsini irəli verib, el məsəlinde deyildiyi kimi, "özünü yaman kişi" eləyir. Bəs YAP-çı deputat meydanda tək qalmasından narahat deyil ki? S. Novruzova "Açıq səhbət"imizi töddim edirik.

- Siyavuş bəy, kənardan belə görünür ki, siz müxalif düssərgəyə qarşı döyüş cəbhəsində tək qalmısınız. Diğer partiyadaşlarınız müxalifətə ünvanlı ittihamlar səsləndirməyə meylli olmasalar da, siz yenə də "səngər" dəsiniz. Nadən belə vəziyyət yaranıb?

- Qətiyyən elə deyil. YAP-in 600 mindən çox üzvü var. Milli Məclisdə 71 deputatla təmsil olunurdu, hazırda 67 nəfərik. Siyasi Şuranın, İdarə Heyətinin kifayət qədər üzvləri var və müxtəlif sahələrdə çalışıb fealiyyət göstərirler, müxtəlif məsələlərə də münasibət bildirilir. Ona görə də belə bir şey yoxdur. Biz hazırda hamiliqlə, kollektiv şəkildə, kollegial orqan olaraq fealiyyət göstəririk.

- Amma Əli Əhmədov və Mübariz Qurbanlı vəzifə təyinatları alana qədər onların da açıqlamalarına daha çox rast gəldik. Belə demək mümkündürmü ki, icra katibinin iki digər rəhbər şəxsi vəzifələrə təyin olunduqdan sonra yeni təyinatlar olmadı deyə, belə situasiya yaranıb?

- Təbii ki, əsasən icra katibliyi gündəlik partiya həyatı, fealiyyəti ilə bağlı iş aparır. Buzim Siyasi Şura, İdarə Heyəti üzvləri də dövlətin siyaseti, ümumiyyətə, görülən işlərlə bağlı mütəmadi olaraq çıxışlar edirlər, dövlətin, prezidentin mövqeyini müdafiə edirlər. Amma partiya həyatında gündəlik işlə bağlı ola bilər ki, onlar iclasdan-iclasa, hesabatlar veriləndə məlumatlı olurlar. Amma gündəlik işlə icra katibliyi, partiya aparati, rayon-şəhər təşkilatları məşğuldur. O baxımdan da partiya ilə bağlı mütəmadi icra katibliyi bu məlumatları verirdi. İndi icra katibliyinin iki nümayəndəsi - icra katibi Əli müəllim və müavini Mübariz müəllim müxtəlif sahələrlə də məşğuldurlar. Əli müəllim baş nazirin müavini, Mübariz Qurbanlı Dini Qu-

rumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinə rəhbərlik edir, hər ikisi ehəmiyyətli sahədir. O baxımdan ola bilsin ki, jurnalistlər onlarla əlaqə saxlaya bilmirlər. Mən isə gündəlik partiya həyatı ilə məşğul olduğuma görə mənə müraciət edirlər. Ona görə də gündəlik partiya həyatı, ictimai-siyasi həyatda baş verən hadisələrlə bağlı məsələlərə münasibət bildirirəm.

- Əger mərħeləli şəkilde bu prosesi izləsəniz, mən Müsavatın qurultayı və qurultaydan sonra baş verə biləcək hadisələrlə bağlı öz proqnozumu vermişdim. Bu proqnozum da 99,9 faiz təsdiqləndi.

- *Amma siz onu da demişdin ki, İsa Qəmbər baş-qanlıqdan getmək istəmir...*

- İstəmirdi. Yenə həminki

namızad olmamaq, seçiləməmək ənənəsini qoydu. Təqdir edirsiniz?

- 20 il partiya sədri olub. Bundan sonra daha nə qədər olmalıdır ki? Müsavatın Nizamnaməsində də göstərilib ki, 5 ilən bir qurultay keçirilməlidir. 20 il dörd dəfə başqan seçiləmək demekdir. Ancaq Müsavat müxtəlif bəhanələrlə qurultayı keçirməyib. Keçən dəfə prezident seçkilərində

mi?

- Biz onların işinə qarışmırıq. Sadəcə olaraq, mən partiyada təşkilati məsələlərlə məşğul olduğuma görə, partyanın bir neçə qurultayının keçirilməsində iştirak etdiyim üçün bu sistemi, sxemi gözəl bilirem. Partiyada qurultay keçirilirəsə, təşkilat məsələlərinə baxırsa, öz namızədiyini irəli sürəcəsə, partyanın təşkilat komi-

çiləri bəzən hakimiyətin maraqlarına uyğun davranışın ittihad edirlər. Hakimiyətdə Qubad bəyin başqan olmağını çıxma istəyirdilər? Bu istiqamətdə səslənən iddiaların asası varmı?

- Qəti şəkildə. Buzim üçün fərqi yoxdur. Bu, sadəcə olaraq, Müsavatın daxili işidir. Anma keçmiş parlament seçkilərində də Müsavat daxili seçki keçirmişdi, sonra proporsional siyahıda kimlərin adının olması məsələsinde kifayət qədər saxtakarlıq olmuşdu.

- Ara-sıra iqtidar-müxalifət dialoqundan sohbat gedirdi, ancaq görünən budur ki, Müsavatın yeni rəhbərliyi ilə konfransasiya yaranıb...

- Müsavat öz daxilində dialog yarada bilmişsə, iqtidarla necə dialog apara bilər? Əvvəl evin içi, sonra çölü. Bu gün evin içində qırğıñ-qıymətdirsə, evin çölü ilə bağlı hansı addımlar atılabilər?

- Ancaq kənardan belə görünür ki, hakim partiya Müsavatçı ziddiyətləri zövglə izləyir, belədirmi?

- Biz, sadəcə olaraq, Müsavat Partiyasının üzvlərinin, Vurğun Əyyubun, Qubad İbadoğlunun, Səxavət Əlisoyun, Nəsib Nəsiblinin (?-red.) və digərlərinin çıxışlarını oxuyuruq və görürük ki, Müsavatda təmsil olunan insanlar bu prosesin antidemokratik olmasına etiraz edirlər. Onlar bəyanat verib, bir hissəsi oranı tərk edib, bir hissəsi də tərk etməye hazırlanıb. Bu baxımdan da biz onlara istinadən fikir söyləyirik. Bu, Müsavatın daxili məsələsidir. Onlara da cavab verən şəxslər Arif Hacılının iki qardaşdır, başqa kimse yoxdur. Yerdə qalanları, Müsavat rəhbərliyində təmsil olunanların heç biri etiraz edənlərin qeyri-obyektivliyi, düzgün danişmadığı barədə söz demirlər və təbii ki, razılaşırlar.

- Amma Arif Hacılınnın qardaşları Müsavat rəhbərliyinə daxil deyillər...

- Daxil olmasalar da, bu gün onlar çıxış edirlər. Ancaq üç qardaş cavab verir, vəssəlam.

- Bundan sonrakı proseslərlə bağlı proqnozunuz nədir?

- Ya təkrar qurultay keçirməlidir, ya da parçalanma olacaq. İndi ortaya fraksiya məsələsini də atıblar. Fraksiya o zaman olur ki, partiya monolit olur. İndiki halda bu partiyada fraksiya yaranıb. Çünkü partiyada fikir plüralizm məsəlesi ortaya çıxır, təklif və rəylərin irəli sürüyüb destəklənməsi üçün fraksiya yaradılır. Burada isə sadəcə, sərf saxtakarlıqlıdan səhbət gedir. Bu gün bir tərefə seçilmiş digər tərefi qəbul etmirsə, burada hansı fraksiyadan səhbət gedə bilər?

□ Elşad PAŞASOV

"Məsələnin kökü də burdan əyri bitir ki..."

Siyavuş Novruzov: "Ya təkrar qurultay keçirilməlidir, ya da parçalanmalar olacaq"

məsələyə qayıdacaqlar.

- *Yəni?*

- Mövqə belə olacaq ki, İsa Qəmbər getmək istəmirdi. Sadəcə olaraq, özünü demokrat göstərməkdən ötrü Müsavatda başqan olmaq istəmədi. Yəni formal olaraq özünən en yaxın adamı Müsavat Partiyasının sədrliyinə getirdi. Bu gün faktiki olaraq partiyani İsa Qəmbər idarə edir. Vaxtılı belə bir prosesi Ukraynada Kuçma təşkil etmişdi. Onun presidential mündəttidə bitdikdən sonra Yanukoviçlə Yuşenko arasında bir gərginlik yaratdı ki, insanlar sonradan yenə Kuçmaya müraciət etsinlər, yenidən onu prezident seçsinlər. Lakin hadisələrin axarı, başqa dövlətlərin təsiri nəticəsində proseslər tamam başqa istiqamətə getdi. Hələ mən "narinci inqilab" dövründə danişram. Onda bilavasite müdaxilə etmədi və ədalətliliyi təmin etmədi, prosesləri buraxdı bunların ikisinin ixtiyarına. İndi Müsavatda təbii ki, İsa Qəmbər hər bir şeyin qeyri-qanuni olduğunu görür.

- *Ancaq İsa Qəmbər mövqeyini bəyan edib və nəticələrin ədalətlili olduğunu konkret deyib. Eyni zamanda o, başqanlıqda qalması üçün edilən müraciətlərə də "yox" cavabı vermişdi və qərarını dəyişmədi.*

- Aydın məsələydi ki, o, seçiləcəkdi. O, özü də bunu gözəl bildirdi. Çünkü 20 il ərzində bu partiyani geri aparırdı, irəli yox. Partiya kiçilə-kisilə, balacalaşa-balacalaşa, dağıla-dağıla gedir. Hər bir partiyadakı vəziyyət rəhbərliyin çəvik siyaset yeritməsindən, müxtəlif islahatlar aparmasından asılıdır.

- *Hər halda, Müsavat Partiyası ölkədə üçüncü dəfə*

"Müsavat öz daxilində dialog yarada bilmirsə, iqtidarla necə dialog apara bilər?"

uzatıldılar, bu dəfə də parlament seçkilərinə qədər uzatımaq isteyirdilər. Ancaq yerli təşkilatların təkidlərindən sonra bunu edə bilmədilər. Xalq Cəbhəsi özünün yubileyini həmin yerde keçirdikdən sonra yer bəhanəsi də bunların elindən alındı.

- *Siz adətən hakimiyətin mətbəxindən məlumatlı şəxs kimi tanınırsınız və bəzi hallarda atılacaq adımların anonsunu verirsiniz. Bu mənada sizin "Müsavat qurultayını təzədən keçirməlidir" sözünüzü hənsi planın tərkib hissəsi saymaq, yaxud hakimiyətin Müsavatla bağlı sürpriz hazırladığının anonsu hesab etmək olar-*

təsi müstəqil şəxslərdən ibarət olmalıdır. Yəni İcra Aparatından yox. Məsələnin kökü də burdan əyri bitir ki, Arif Hacılı öz tabeçiliyində olan İcra Aparatından qurultayın keçirilməsi üçün Təşkilat Komitəsi yaratdı və Gülağa Aslanlı, onun bilavasite tabeçiliyində olan şəxsi ora rəhbər təyin etdi.

- *Amma seçkilərdə əsas işlər daha etibarlı şəxslərə, rəhbərliyi yaxın olanlara həvalə olunur.*

- Öger şəxs özü namızədir, artıq burda hər tərefin maraqlarını əks etdirən insanlar təmsil olunmalıdır.

- *Qubad İbadoğlu və təraf-*

Ozəng kimin Üçün çalınır?

Mahal İSMAYILOĞLU
mahal57@mail.ru

Rusiyadakı böhranın sonu bilinmir, 9 ay ərzində yaşananların isə tərətdiyi ağrı-acılar bütün təzadları ilə göz öündür. Dünyanın xammal bazasında çevrilən Rusiya Ukraynaya müdaxilədən sonra Qərbin sərt iqtisadi, siyasi qadağaları ilə üzləşdi. Son 10-12 ildə sabit inkişaf yolu keçən şimal qonşumuz məhz bu sanksiyalardan sonra ağır günler yaşıyor. Təkcə onu demək kifayətdir ki, bu ölkənin milli valyutası az qala yarbayarı ucuzlaşdır. Bu, insanların gün-güzəranına da təsirsiz ötüşməyib, artıq bahalaşma dişini kasıb insanlara qıçayıb.

Bütün bunlara baxmayaraq, Rusiyada hakim dairələrin müharibə ritorikası qətiyyən dəyişməyib. Əksinə, Rusiya prezidenti öz iddialarına qovuşmaq üçün məhz güc tətbiq edəcəyini açıq mətnlə bildirir. Bunun hansı fəsadlar tərətdiyini isə bütün dünya görür. Qəribədir ki, bu cür ritorikanın Avropa, eləcə də bütün dünya üçün qlobal təhlükə olduğu bütün əlamətləri ilə hiss edilir. Digər tərəfdən isə Qərb ölkələri sanksiyalar bu həddə qərarlaşandan sonra da Rusyanın inadla müqavimet göstərdiyini görüb çəşinqılıq içinde qalıb. Artıq bu cür iqtisadi-siyasi qadağaların effektiv olmaması ilə bağlı Qərbde rey formalması.

Gerçek mənzərə isə bir qədər fərqlidir. Rusiya avtoritar idarəciliyin ən sərt forması ilə üz-üzə qalıb. Heyrət doğuran odur ki, keçmiş komunist diktaturasına xas olan şəxsiyyət pərəstiş XXI əsrə bir qədər fərqli biçimdə zühur edib. Putin indiki obrazı ilə daha çox dünyaya meydan oxuyan Stalinin bir qədər zəif prototipini xatırladır. Niyetlər isə bir qədər sadə mexanizm üzrə həyata keçirilir - fərqli fikir yürütmək yasaq olunub, kim Putinin rusların ezbəri hesabına yeni imperiya yaratmaq istəyinə qarşı çıxırsa, amansız təqiblərlə üzləşir...

Heyrət doğuran odur ki, 23 il əvvəl qadağaların nə qədər dözləməz olduğunu görən bir ölkə məhz kommunist diktaturasının süqutundan 23 il sonra könüllü şəkildə yenidən pis keçmişə qayıdır...

Heç kime sərr deyil ki, insanlar nə qədər kasıb həyat sürrürsə, bir o qədər də qatı şovinizmin girovuna çevrilərlər. Rusiya bu illər ərzində böyük resurslara malik olsa da, Qərbəki kimi az-çox təminatlı həyat qura bilmədi. Korupsiya bütün arzular, ümidiyər yolunda keçilməz səddə döndü... Başdan ayağa rüşvetin cazibe dairesine düşən ölkədə qəti qlobal problemlərdən yayındırmağın ən sıvanmış yolu da məhz qatı milletlilik idi...

Rusiya həmisiyindən qat-qar təhlükəli bir dövlət olub. Özü de bu təhlükə onunla həmsərhəd olan, vaxtılık imperiya əyalətləri sayılan ölkələrdə daha fərqli çalarlara bürünnüb. Gec-tez belə ağır güzərana qarşı etiraz dalğası qalxaq, insanlar sonu bilinməyen felakət vəd edən müharibədən bezəcəklər. Məhz belə məqamda Rusyanın siyasi rəhbərliyi diqqəti köklü məselələrdən yayındırmaq üçün ətraf ölkələrdə müharibə ocaqları alovlandıra bilər...

Elə ölkələr var ki, orada ocaq tüstülənir, sadəcə olaraq, Rusiya istənilən məqamda onu alovlandırmaq fürsəti gözləyir. Əslində ona qədər də təzyiq vasitələri var.

Ən birincisi, Rusiyada yaşayan və işleyən soydaşlarımızdır. Onların sayı ilə bağlı doğru-düzgün məlumat yoxdur. Bütün hallarda rəsmilər gedənlərin 2 milyon nəfər olduğunu bildirirlər. Hətta bu ziddiyyətlər axarında onların yarısının vətəne dönməyi, onsur da bütün əndəzələri aşan işsizlər orduşuna qoşulmağı aqlasığımız problemlər yaradı bilər... Zaman-zaman Rusyanın hakim dairələri Azərbaycan hökmətinə belə təzyiqlə hədələyib...

Heç kime sərr deyil ki, ölkə əhalisinin böyük eksəriyyətinin gözü Rusiyadan gələn pullara dikilib. Əyalətlərdə işsiz-gücsüz adamlar yegane çıxış yolu Rusiyaya getməkdə görürələr. Əvəzdən isə heç bir dolanış mənbəyi olmayan kəndlər öz mövcudluğunu Rusiyadan gələn qazanc hesabına qoruyurlar.

Artıq Rusiyada yaşanan böhranın əlleri Azərbaycana da uzanır. Özü güclə yaşayan kəsin öz qazancından qisib yurduda qalan ailəsinə göndərməyi ciddi maneəyə çevirir.

Bütün əlamətlərindən görünür ki, Azərbaycandakı siyasi hakimiyət ona yönələn təhlükəni önləmək üçün ciddi bir addım atmaq fikrində deyil. "Bəlkə bəla bizdən yan keçdi" təsəlli yeganə yol kimi seçilib. Həyəcan zəngi isə çalınır. Getdikcə o zəngin səsi daha aydın eşidilir.

2014

-cü il Rusiya prezidenti Vladimir Putinin çizdiği plan üzrə, Avrasiya layihələrinin tam həcmidə reallaşması ilə yekunlaşmadı. Bunu artıq dəqiqliklə söyləmək olar. Çünkü layihələrdə mərkəzi yerin ayrıldığı Ukrayna Moskva üçün olçatmadı. Beləliklə, 2015-ə Putin "dütdüllü" lərlə girmeli olacaq.

Ancaq Kreml başçısı üçün "qırmızı xətt"ə hələ var. Öncələrdə qeyd elədiyimiz kimi, gələn ilin 9 mayına - fasizm üzərində qələbənin 70 illik töreninə o, postsovet məkanı uğrunda savaşda Qərb üzərində qatı qələbə ilə, ikiqat zəfer "çələngi" ilə yetişmək niyyətindədir. Yeni cami 5-6 ay vaxt qalır. Rusiya iqtisadiyyatının aya bay sanksiyalardan zəifləməsi Putini bir az da tələdir. Getdikcə narazılığı artan cəmiyyəti hansısa qələbə ilə sakitləşdirə bilməsə, onun işi gerəkədən, qəlizləşəcək.

Moskva Ukraynadan elini üzdüyündən hazırlıbu ölkəyə münasibətdə "mənim olmayıcaqsə, onda qoy məhv olsun" taktikası ilə Ukraynanın dövlətçiyyini daxildən maksimum dağıtmaqla müşğuldur. Büyük ehtimalla, bu siyaset həm də Qərbə elverişli siyasi bazarlıq namına yaxın dönemde bütün gücü ilə davam etdiriləcək. Əfsus ki, Kreml bəzi uğurları indidən görünməkdədir.

"Donbas çətin ki, yaxın illərdə geri qaytarılsın. Çünkü vəziyyətimiz çox ağırdr. Ən yaxşı halda problem dondurula bilər. Əraziyə nəzarət etmək, Donbası qaytarmaq üçün Ukraynaya 4-5 il zaman gərək olacaq". Ukrayna Təhlükəsizlik Xidmətinin müşaviri Markiyan Lyubovskinin dünən Kiyevdə söylədiyi bu sözələr Ukraynanın mövcud durumunu, bice, yaxşı gösterir.

Putin Avrasiya layihələrindən el çəkəcəyini düşünmək elbətə ki, sadəlövhələr olardı. Bu layihələri isə nəzəri cəhətdənindi Azərbaycanla Gürcüstən "xilas edə" bilər. Demək, gələn il, ələxsüs, ilin birinci yarısında iki qonşu Qafqaz ölkəsi Moskvanın təhdidləri qarşısında ən ciddi siyasi məsələlərdən keçməli olacaq. Gürcüstənə hakimiyət daxilində son baş verənlər bunun xəberçisi siyala bilər.

Azərbaycana gəlinəcə, onun Rusiya ilə münasibətləri görünəndə kimi rəvan deyil. Nə Qarabağ, nə də Xəzər dənizinin statusu məsələsində iki ölkə arasında indiyədək ciddi anlaşma əldə edilməyib. Üstəgel, Azərbaycan Krımı Ukraynanın tərkib hissəsi sayır və bu mövqeyi BMT-dəki səsvermədə birmənəli şəkildə ortaya qoyub. Qəbelə RLS məsələsində Bakının principial mövqeyi yada yada salınsa, belə prinsipiallılara görə Moskvanın Bakıdan qisas almaq üçün fürsət gözlədəyi güman oləmək çətin olmaz. Hər halda, eksər analitiklər deyir ki, KQB zabiti Putinin başında daha hansı planların olduğunu onun özündən savayı heç kime belli deyil.

Bakının limiti isə azalır. Bir azdan balans siyaseti kara gelməye bilər. Sözsüz ki, şimal qonşumuzla əlaqələrin ən çox inkişaf etdiyi sahə - hərbi-texniki eməkdaşlıq və silah ticarəti ilə Bakı həm də Rusyanın özüne qarşı qıcığını azaltmaq niyəti gürür. Ancaq dənə-dənə vurğulandığı kimi, Kreml Ukrayna uğrunda savaşıda üstünlükler qar-

Kreml bölgəmizə yönəlik son həmlə hazırlıqları içində

Rusiya Azərbaycana

Gürcüstəndən

"gire biler" . Təhlükə

Bu iki Qafqaz ölkəsi çoxdan "birləşmiş qablar" kimidir - biri tutulsa, digəri də avtomatik ram olacaq; Avrasiya layihələrinin xilası üçün Putinin 5-6 ay vaxtı qalır, ancaq siyasi ömrü onun "zəfər çələngi" taxmasına yetəcəkmi?..

zansa, Bakının Rusiyaya ənənəvi reveransları yeterli olmayıcaq.

Azərbaycanın silah ticarətindən el geniş əməkdaşlığı da müstəqilliyət şimaldan etibarlı zəmanət anlamına gəlməməlidir. Ermenistan nümunəsi var. Rusiya elə ölkədir ki, aldiqça yene istəyir və hər dəfə daha böyük güzeşt umur. Müxtəsəri, yaxın aylarda Moskva Qərbə qarşısında dənizlərdir. Görünür, kim(lər)sə bu sənədləri Rusiya tərəfinə verir. Gürcüstəndə baş tutan istəflər buna işarədir. Kreml Gürcüstənən tam məxfi sənədlərindən xəbər tutmuş olmasayı, bu gün siyasi böhran yaşanmadı. Tiflis bu böhrəndən çıxməq üçün öz daxilində ciddi arasdırmalar aparmalıdır. Əks təqdirdə, Gürcüstəndə "Qafqaz baharı"nın yenidən yaşanacağına görə bilərik".

Eksperət Gürcüstəndən gedən proseslərin Azərbaycana da təsirsiz ötüşməcəyi qənaətin-dədir:

"Rusiya bu ölkəni ram edə biləsə, Azərbaycan siyasi və iqtisadi blokadaya düşəckə".

"Putinin aydın məqsədi var ki, 1721-1917-ci illərdə mövcud olmuş rus imperiyasının mümkün qədər çox hissəsində nəzərti bərpa etsin". Bunu isə ABŞ-in nüfuzlu Cato İnstitutunun baş elmi əməkdaşı, **Qlobal İqtisadi İnkıfşat İnstitutunun direktoru Riçard Ran** "The Washington Times" qəzeti ndə dərə edilmiş məqaləsində yazıb (virtu-alorg.az).

"Əger Putin tezliklə birbaşa və ya dolayı formada Ukraynaya nəzəreti təmin etsə o, çox güman ki, tezliklə Belarusu və Moldovani bilavasitə idare etmək, dəha sonra Gürcüstənə və Azərbaycana keçmək üçün fealiyyətə başlayacaq. Bu da ona Xəzər dənizi, neft-qaz kəmərləri üzərində nəzərti təmin edəcək. Bu məqamda Putinin rusilli azılıq qorumaq adı altında Baltik ölkə-

lərinə müdaxiləyə başlamaq üçün yaxşı mövqeləri olacaq" - müellif bildirib.

Azərbaycanlı politoloq Vəfa Quluzadə də Rusiya təhlükəsi barədə heyacan təbili çalır. Sitat: "Rusiya anlayır ki, Azərbaycan qərbiyənəmlü dövlətdir. Müstəqil Azərbaycanın bünövüsü Rusiyadan qaçıb, Qərbə integrasiya etməkdir. Ona görə də həm NATO-nun, həm Rusiyanın bize maraqlı böyükdr. Bu maraqlı nəticəsi də Amerika-Rusiya qarşısından asıldır". Quluzadənin sözlərinə görə, Azərbaycanın başqa seçim imkanı qalmayıb: "Azərbaycan məhv olmaq üçün güclü ilə eyni döşərgəde olmalıdır. 70 il tərkibində olduğumuz Rusiya imperiyasının bize münasibətini gördük. Bu imperiya azərbaycanlıları siqidir-maqla bizim torpaqda ermənistan dövləti yaratdı. Bundan sonra Sovet İmpariyası Zengəzuru Azərbaycandan alıb ermənilərə verdi. Daha sonra torpaqlarımızda ikinci qondarma erməni dövləti - Dağlıq Qarabağ Muxtar Respublikasını yaratdı. Sovet itti-façı çıkmək ərefəsində həmyerilərimiz ermənistandan zorla qovuldular. Moskvanın siyaseti bize məlumdursa, biz yenidən Rusiyani seçə bilmərik".

Yazida qeyd edilənlər əlbətə ki, təxəyyül məhsulları deyil. Müşahidələr göstərir ki, postsovet məkanına Rusiya təhlükəsi artıb. Ancaq Putinin Avrasiya layihələrini başa çatdırmaq üçün siyasi ömrü bəs edəcəkmi? Sual həm də budur. Çünkü ant-Avrasiya layihələri de artıq işe salınıb.

□ Siyaset şöbəsi

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətlı mövqeyinin müdafiə edilməsi

Düşmən hərbi hava qüvvələrinə məxsus helikopter vurulub. Müdafiə Nazirliyindən azvision.az-a verilən məlumatda görə, Ermənistan Respublikası Silahlı Qüvvələri tərəfindən keçirilən son təlimlər zamanı düşmən hərbi aviasiyası cəbhəyəni zonada 3 gündür ki, provokasiya xarakterli uçuşlar həyata keçirir.

Davamlı olaraq mövqelərimiz üzərində döyüş manevrləri yerine yetirən düşmən hərbi aviasiyası bu gün daha açıq şəkilədə döyüş kursuna çıxaraq uçuşlar keçirməkələ mövqelərimizə atəş açmağa cəhd edib.

Noyabrın 12-də saat 13:45 radələrində cəbhənin Ağdam rayonunun Kəngərli kəndindən 1700 metr şimal-sərq istiqamətində Ermənistan Respublikası Silahlı Qüvvələrinə məxsus "Mi-24" tipli helikopteri döyüş kursuna enərək mövqelərimizə hücum edib. Qoşunlarımız tərəfindən açılan cavab atəsi neticesində düşmən helikopteri mahv edilib.

Vurulan düşmən helikopterinin qalqları müdafiənin ön xəttindən 500 metr qarşıdakı əraziyə düşüb.

Düşmən helikopterini mahv edən hərbiçi mükafatlandırılıb.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən APA-ya verilən məlumatda görə, müddetdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu, manqa komandiri Muradov İlkin Məmməd oğlu xidməti vəzifəsinə yerinə yetirərən sayıqlıq və ığidilik göstərərək düşmənin "Mi-24" tipli döyüş helikopterini vurduğuna görə müdafiə naziri,

general-polkovnik Zakir Həsənovun emri ilə "Hərbi xidmətə fərqlənməyə görə" 3-cü dərcəli medali ilə təltif edilib və qiyaməti hədiyyə ilə mükafatlandırılıb.

Müdafiə Nazirliyi əlavə olaraq bildirir ki, düşmənin döyüş cütlüyündən ibarət helikopterlərdən biri vurulub, digəri isə atəş zonasından yayınaraq uzaqlaşır. İlkin məlumatda görə, düşmənin məhv edilmiş helikopterində olan 3 hərbi qulluqçusu həlak olub.

Azərbaycan səmasında erməni işgalçı qüvvələre məxsus "Mi-24" hərbi vertolyotunun vurulmasını düşmən tərəf də təsdiqleyib.

Musavat.com-un erməni informasiya qaynağına istinadən verdiyi xəbərə görə, separatçı rejimin "müsəfi nazirliyi" hadisənin hərbi təlimlər zamanı baş verdiyini bəyan edib. Erməni tərəfi vertolyotun "neytral zonada, temas xəttinin bilavasita yaxınlığında" Azərbaycan tərəfindən vurulduğunu bildirir. Hadisə neticesində üç hərbi ölü. Musavat.com-un erməni informasiya qaynağına istinadən verdiyi xəbərə görə, ölenlərdən biri - Sergey Saakyan mayor imiş.

Ağdam səmasında düşmənin helikopteri vuruldu

3 erməni hərcisi həlak oldu; Pənah Hüseyn:

"Erməni helikopterinin vurulması ciddi uğurdur"

"İşgal olunmuş ərazilərimizin üzərində uçuşla qadağan situasiyası yaratmaq olduqca vacib məsələdir", - AXP sədri Pənah Hüseyn düşmən hərbi hava qüvvələrinə məxsus helikopterin vurulmasına münasibet bildirərək belə deyib.

O, musavat.com-a açıqlamasında qeyd edib ki, bu, ciddi uğurdur: "Əvvələ, hərbçilərimizi təbrik edirəm. Bu, ciddi uğur-

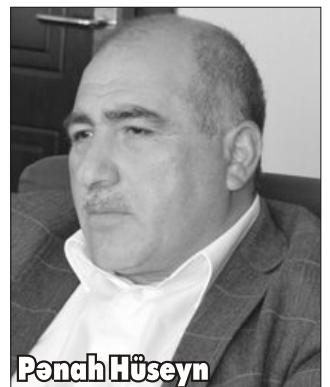
dur, xoş xəbərdir. İşgal olunmuş ərazilərimizin real olaraq uçuşla qapalı zona olmasına nail olmaq lazımdır. Azərbaycan əsgərine eşq olsun!"

"Ermənistən Silahlı Qüvvələrinə məxsus helikopterin vurulması ciddi mənada president yaradacaq", - siyasi ekspert Natiq Miri düşmən hərbi hava qüvvələrinə məxsus helikopterin vurulmasına münasibet bildirərək belə deyib.

bət bildirərkən belə deyib. O, musavat.com-a açıqlamasında bildirib ki, baş verən hadisə Ermənistana ciddi mesajdır: "İşgal olunmuş ərazilərimizin Ermənistən üçün uçuşla qadağan zona elan edilməsi çox zəruriyidir. Baş verən hadisə çox ciddi mənada bir president yaradacaq. Çünkü artıq bir ilə yaxındır ki, işgal olunmuş Azərbaycan torpaqlarında Xocalı aeroportu-

nun fəaliyyətə başlaması ilə bağlı Ermənistən və Rusiya tərəfindən herbi provokasiyalar edilir. Hətta aeroportun açılmasına müəyyən hazırlıqlar da görülür. Mənə elə gelir ki, bu vertolyotun vurulması ciddi mesaj və signal oldu. Çatdırıldı ki, qeyri-qanuni aeroportun fəaliyyəti mümkün olmayıacaq. Bu hadisə ilə işgal olunmuş və olunmamış ərazilərimiz Ermənistən helikopterləri üçün qadağan olmuş məkan kimi elan edildi. Çatdırıldı ki, hava məkanımızı pozan obyektlər dərhal Azərbaycan Ordusu tərəfindən vurulacaq. Bu, beynəlxalq hüquqla da Azərbaycanın hüquq idarəətə beynəlxalq hüquqla malikdir. Azərbaycan bu səlahiyyətə beynəlxalq hüquqla malikdir.

Azərbaycan bu səlahiyyətə beynəlxalq hüquqla malikdir.

Pənah Hüseyn

Hərbi uçuşlar zamanı Azərbaycan Ordusunun öz torpaqlarının üzərindən keçən obyektləri vurma tamamilə qanunidir. Baş verən bu hadisənin həm hərbi, həm də siyasi əhəmiyyəti olacaq. Bu, həm siyasi, həm də hərbi cəhdən Azərbaycanın xeyrinə işləyən bir hadisə oldu".

"Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın ayrılmaz tərkib hissəsidir"

Almaniya XİN-i konkret mövqe sərgilədi;
Ermənistan parlamentində qondarma "DQR"
səsverməsi baş tutmadı; deputatlar zaldan qaçıdı

Ermənistan parlamentində qondarma "DQR"ın "müstəqilliyinin" tanınmasına dair müxalif deputat Zauru Pos-tancyan tərəfindən irəli sürülmüş qanun layihəsinin səsverməsi iflasla nəticələnib. Virtualaz.org xəbər verir ki, qanun layihəsi səsə qoyulanda deputatların böyük əksəriyyəti iclas zələm tərk edib. Neticədə "DQR"ın tanınmasının lehinə cəmi 8 deputat səs verib, 1 deputat bitərəf qalıb, əleyhinə heç kim səs verməib.

APA-nın Ermənistan mətbuatına istinadən verdiyi məlumatda görə, Ermənistan Milli Konqresinin parlament fraksiyasiının sədri Levon Zurabyan bildirib ki, Dağlıq Qarabağın Ermənistan tərəfindən tanınması vaxtından əvvəl atılmış addım olardı. O deyib ki, bu, Ermənistanın danişqlardan birtərəfli çıxmazı mənasına gələ bilər: "Bu isə danişqları poza, Ermənistanın tacridinə getirib çıxara bilər və hərbi əməliyyatların bərpası təhlükəsini artırıb".

L. Zurabyan əlavə edib ki, Dağlıq Qarabağın möhkəmlənməsi iqtisadi resursların yaradılması ilə mümkündür...

Ermənistan parlamentindəki məlumat layihə rədd edildikdən

sənəd atəşkəsin pozulması halının intensivləşdiyi qeyd olunur.

Bildirilir ki, Bundestaqın

"Solcular" fraksiyasiının bununla bağlı AFR hökumətinə ünvanlaşdırılmış sorğu Xarici İşlər Nazirliyi cavab verib.

"Solcular" fraksiyasiının

18/2728 nömrəli kiçik sorğusuna Federal hökumətin 18/2816 nömrəli cavabında deyilir:

"Dağlıq Qarabağ beynəlxalq hü-

quq baxımından Azərbaycanın

ayrılmasız tərkib hissəsidir, am-

ma erməni silahlı qüvvələrinin

nezaretiindədir".

Cavab məktubunda həmçinin

bildirilir ki, temas xəttində

qarşılamaşalar iyulun sonu və

avqustan əvvəlində zirvə nöqtə-

sinə çatıb, sonradan yenidən

əvvəlki illərin vəziyyətinə qayı-

dıb. Daha çox snayper və avto-

matlardan, elcə də digər piyad-

a el silahlarından istifadə olunub.

sində atəşkəsin pozulması halının intensivləşdiyi qeyd olunur.

Bildirilir ki, Bundestaqın "Solcular" fraksiyasiının bununla bağlı AFR hökumətinə ünvanlaşdırılmış sorğu Xarici İşlər Nazirliyi cavab verib.

"Solcular" fraksiyasiının 18/2728 nömrəli kiçik sorğusuna Federal hökumətin 18/2816 nömrəli cavabında deyilir:

"Dağlıq Qarabağ beynəlxalq hü-

quq baxımından Azərbaycanın

ayrılmasız tərkib hissəsidir, am-

ma erməni silahlı qüvvələrinin

nezaretiindədir".

Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə

bağlı mövcud durum çox

davam edə bilməz"

Mövcud situasiya Fransa-

nın da narahatlılığını səbəb olub.

Belə görünür ki, Fransa avqustan

ayından bəri aparılan danişqlar-

ın yeni mərhəlesinin xüsusi ilə

presidentlərin Paris görüşündən

sonrakı danişqların hansı-

sa nəticə verəcəyinə ümidiidir.

Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə

bağlı mövcud durum çox

davam edə bilməz".

APA-nın Ermənisi-

nın mətbuatına istinadən verdiyi

məlumatda görə, Fransa'nın

Ermenistandakı yeni səfiri

Jan-Fransua Şerpantye İravan-

Federal hökumətin məlumatına görə, qondarma "Dağlıq Qarabağ Respublikası" "özünü-müdafiə qüvvələrinin" 23000 əsgəri var. Onlardan 8000 nəfəri Ermənistən Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçusudur.

da keçirdiyi brifinqdə bəyan edib.

Diplomat qeyd edib ki, bu, Fransanın mövqeyidir. "Bu, mənim mövqeyim deyil, ölkəmin mövqeyidir. Bu mövqə hamiya məlumdur. Prezident Olland bu yaxınlarda Ermənistən və Azərbaycan prezidentləri ilə keçirdiyi görüşdə bunu bir daha ifade edib. Rəsmi Paris hesab edir ki, tərəflər tezliklə xalqlarının istəyinə cavab verəcək həll variantını tapmalıdır". - deyə o vurgulayıb.

Hazırda gedən proseslərdən belə nəticə hasil olur ki, Ermənistən danişqların yeni mərhəlesinde də öz mahiyyətinə "sadiq" qalaraq pozuculuq ənənəsini davam etdirir. Görünür, düşmən ölkə məsələnin sühl yolu ilə həllinə, baresində danişilan Böyük Sülh Sazişinə nail olunmasına əngel törətməyə gərüşüb. Bu o deməkdir ki, deyəsən, Ermənistən özünün mövcudluğunu qorumaq üçün yaranan son şansdan da yaralanmaqdə maraqlı deyil. Hələ ayalar önce - avqustda baş verən üç günlük müharibənin ardınca ekspertlər qeyd ediblər ki, Azərbaycan iqtidarı öz torpaqlarını silahlı yolla azad etmək əzmini nümayiş etdirməsi hər kəs üçün dərs olmalıdır. Yəni bu olaylardan sonra - danişqların yeni mərhəlesində də Ermənistən işgalçılıq siyasetindən əl çəkməsə, sülhə razı olmasa, Azərbaycan öz torpaqlarını hərbi yolla azad etmək məcburiyyətində qalacaq, bu hüququn yaranılanacaq. Bu isə Ermənistən məhvi deməkdir.

"Putinin aydın məqsədi var ki, 1721-1917-ci illərdə mövcud olmuş rus imperiyasının mümkin qədər çox hissəsində nəzarəti bərpa etsin". Bunu ABŞ-in nüfuzlu Cato İnstitutunun baş elmi əməkdaşı, Global İqtisadi İnkışaf İnstitutunun direktoru Riçard Ran "The Washington Times" qəzetindəki məqaləsində yazıb.

O xatırladıb ki, rus imperiyası əsası keçmiş sovet respublikalarının, Şərqi Avropanın əksər ölkələrinin, Finlandiyanın və Alyaskanın ərazilərindən ibarət olub. "Cənab Putin bilir ki, ABŞ-in növbəti prezidenti çətin ki, onun imperiyanın bərpasına yönəlmış planlarına prezident Obama kimi qətiyyətsiz və həvəssiz reaksiya verərdi. O, hətta rus neftinə tələbatın azalması və qiymətlərin gözənləniləndə aşağı düşməsi ilə qarşılıb. Bu da Rusyanın müvəffəq olmağı istəyən ciddi əylənlərdə azalmasına getirib çıxarı. Deməli, Putina təzyiqləri artırmaq üçün tələsmek lazımdır" - deyə Riçard Ran yazıb. (Virtualaz.org) "Əger cənab Putin tezliklə birbaşa və ya dolayısı formada Ukraynaya nəzarəti təmin etse, o, çox güman ki, tezliklə Belarusu və Moldovani bilavasitə idarə etmək, daha sonra Gürcüstana və Azərbaycana keçmək üçün fəaliyyətə başlayacaq. Bu da ona Xəzər dənizi, neft-qaz kəmərləri üzərində nəzarəti təmin edəcək. Bu məqamda Putinin rusdilli azlığı qorumaq adı altında Baltik ölkələrinə müdaxiləye başlamaq üçün yaxşı mövqeləri olacaq" müəllif bildirib.

Politoq Vəfa Quluzadə isə hesab edir ki, R.Ran ehtimalları dili gətirir: "Hesab edir ki, Ukraynaya hərbi təcavüz edən Ru-

"Rusyanın Cənubi Qafqazı zəbt edəcəyini gözləmirəm"

Vəfa Quluzadə: "İndiki situasiyada iki cəbhədə vuruşmaq Moskvaya sərf etmir"

Vəfa Quluzadə

Sovet İttifaqının bərpasına cəhd edəcək və bunun qarşısını heç kəs ala bilməyəcək. Ona görə ki, Rusiya təhlükəli siyaset yürüdü. Baxmayaraq ki, Rusiya əsgəri və iqtisadi baxımdan Amerika və NATO, Avropa ilə müqayisədə çox aşağıdır, ancaq Rusiya nüvə dövlətidir. Hətta Moskva belə siyaset yürüdür ki, istədiyi iqtisadiyyətə və məne toxunsanız, nüvə mühərabəsinə başlayacağım. Bu, xalis şəntajdır və çox təhlükəlidir. Putinin hesablamalarına görə, Qərb nüvə mühərabəsinə cəsarət etməz. Qərb burda iqtisadi

faktorlardan istifadə edərək Rusiyani tamamilə geri atır". **V.Quluzadə** Rusyanın daha irəli gedəcəyini zənn etmir: "Ukrayna məsəlesi həlli olmadan, sanksiyalarla üz-üzə qaldığı döndənə Rusyanın belə bir addim atması gözlənilən deyil. İndi Rusiya Yeni ilə hazırlanır, bu ərafdə Rusiya rublu heç olmasa 45-46 müstəvisində saxlamağa çalışır. Bu şəraitdə mən əminəm ki, Rusiya nə Azərbaycana, nə MDB ölkələrinin başqa birisine təhlükə yarada biləcək. Əksinə, Rusiya çalışacaq ki, MDB ölkələri ilə əlaqələri normallaşdırınsın və onları Rusiya siyasetinin orbitinə daxil etsin. Amma Rusyanın gəlib Cənubi Qafqazı, ya başqa yeri zəbt edəcəyini gözləmirəm".

Politoq Cato İnstitutunda şəxşən olduğunu, institutla bağlı məlumatlar topladığını bildirdi: "İnstitut nümayəndəsinin dediyində esas fikir ondan ibarətdir ki, Rusiya belə bir tədbire əla bilər. Ancaq mənəcə, indiki şəraitdə Rusyanın siyaseti yalnız və yalnız MDB-ni öz etrafında toplamağa çalışımaqdandır. Çünkü Rusyanın

MDB-nin təşkilat şəklində salmağa iqtisadi imkanları yoxdur. Əsgəri faktordan da istifadə etmək xeyir vermər. Ona görə da Rusiya Ukraynada açıq şəkildə mühərabə aparır. Tehlükəsizlik Şurasında Rusyanın Ukraynaya ağır silahlalar, artilleriya gönderməsi müzakirə olunacaq, görək nəticəsi nə olacaq. Bu əhval-rühiyyədə, şəraitdə Mərkəzi Asiya ilə Cənubi Qafqaz hələlik rahat ola bilər. İndiki situasiyada Rusyanın Qərbə meydən oxuması bir küçə xulqanının dünya çempionu ilə savaşa qalxmasına bənzəyir. Sözsüz ki, bu xulqan məglub olacaq". **V.Quluzadə qeyd etdi ki, Rusiya Ermənistəni ondan güclü Azərbaycanla mühəribəye sürükləye bilmez:** "Ermənistən bu addımı atmayaçaq. Bunu Rusyanın özü edə bilər. İndiki situasiyada iki cəbhədə vuruşmaq Rusiyaya sərf etmir. Bizi MDB-nin feal iştirakçı etmək, Avrasiya İttifaqına sürükləmek üçün mühərabə ilə əla bilər. Ancaq mənəcə, indiki şəraitdə Rusyanın heç bir iqtisadiyyatlı Rusyanın heç bir ölkəyə mühərabədən başqa təsir etmək imkanı yoxdur".

□ Cavid TURAN

Rusiyadakı böhranın Azərbaycana təsiri qələməzdir

İqtisadçı ekspertə görə, bunun altını ən çox sadə əhali çəkəcək...

Ukrayna ilə mühərabəyə görə Qorbin Rusiyaya tətbiq etdiyi sanksiyalar nəticəsində bu ölkə ciddi iqtisadi-maliyyə problemləri ilə üzləşib. Rusiya Milli Bankının son açıqlamalarına görə, rubl tarixində ilk dəfə dollara və avroya nisbətdə ən ucuz həddə düşüb.

Dünya bazarda neftin ucuzlaşması bu ölkədəki iqtisadi böhranı dərinləşdirən əsas amil hesab olunur. Ekspertlər bu durumun Rusiyani iqtisadi baxımdan zəiflədəcəyini iddia edərək, Azərbaycan tərəfini orada yaşayan 2 milyondan artdıq vətəndaşının durumu nəcə olacaq?

İqtisadçı ekspert Samir Əliyev görə, Rusiya Azərbaycanın əsas ticarət tərəfdarlarından biridir və orada baş verən böhranın bizim ölkəmizə təsiri qələməzdir: "Bundan əlavə, ora 2 milyondan artıq Azərbaycan vətəndaşının iş yeridir. İnsanlar qazanc əldə edib Azərbaycana, ailələrinə göndərir. Bu baxımdan qonşu ölkədəki iqtisadi böhran onların vəziyyətinə də təsirsiz ötüşməyəcək. Rəsmi məlumatə görə, 2013-cü ildə Rusiyadan Azə-

baycana 1,2 milyard dollar vəsait köçürülüb. Bu yalnız bank vəsaitləsi orada çalışan həm-yerlilərimiz tərəfindən ailələrinə köçürülen vəsaitdir. Qeyri-resmi şəkildə insanlar dostları, tanışları vəsaitləri pul göndərir, özləri göləndən getirirlər. Təxminən hesablaşsaq, bura da 2-3 milyard vəsaitdən səhəbət gedir. Orada çalışanlar əksəriyyəti də rayonlardan gənən insanlardır. Bu o deməkdir ki, Rusiyada vəziyyətin pisləşməsi biznes mühitini zəiflədəcək, bu isə orada çalışan soydaşlarımızın qazancının azalmasına gəlir: "Diger tərəfdən, Rusiyada vəziyyətin pisləşməsi Neft Fonduñun gəlirlərinə təsir göstərir. Təkcə bu ölkəyə sanksiyalara görə Neft Fondu təxmini qiyətləndirmələr görə, sadəcə məzənnə fərqlindən 100 milyon dollara qədər itirib. Üçüncü bir mənfi cəhəti odur ki, rus rublunun ucuzlaşması ilə bu ölkədən Azə-

30% ucuzlaşıb. Məsələn, əvvəller 1000 rubl 23 manat edirdi, indi 16-17 manata dəyişdirilir. Bu, sadəcə, rublun ucuzlaşmasına görə olan itkidir".

Ekspertin qənaətinə, Rusiya iqtisadi vəziyyətin pisləşməsi biznes mühitini zəiflədəcək, bu isə orada çalışan soydaşlarımızın qazancının azalmasına anlamlına gəlir: "Diger tərəfdən, Rusiyada vəziyyətin pisləşməsi Neft Fonduñun gəlirlərinə təsir göstərir. Təkcə bu ölkəyə sanksiyalara görə Neft Fondu təxmini qiyətləndirmələr görə, sadəcə məzənnə fərqlindən 100 milyon dollara qədər itirib. Üçüncü bir mənfi cəhəti odur ki, rus rublunun ucuzlaşması ilə bu ölkədən Azə-

baycana idxlən həcmi arta bilər. Nəzərəalsaq ki, Azərbaycana Rusiyadan kifayət qədər məhsul ixrac olunur, xüsusi de süd məhsulları. Rublun məzənnəsinin ucuzlaşması Rusiyadan gələn məhsulların da ucuzlaşmasına gətirib çıxarı. Bu isə Azərbaycan bazarında yerli məhsulların rəqəbatə davamlılığının azalmasına gətirib çıxarı. Alıcılar Rusiyadan gələn dənə ucuz və dənə keyfiyyəti məhsullara üstünlük verəcəklər və yerli məhsullar kənarada qalacaq. Bu, gelecdək Rusiyadan idxlən artmasına və bazaarda yerli məhsulların sıradan çıxmamasına gətirib çıxara bilər".

Mütəxəssisin sözlərinə görə, rublun ucuzlaşması Azərbaycanda məhsul idxlənəna da çox ciddi problemlər yaradacaq.

Samir Əliyev qeyd etdi ki, bu yay Rusiya Qərb ölkələrinə sanksiya tətbiq etdiyi üçün Azərbaycanın məhsulları Rusiya bazarında yaxşı satılıb: "Ancaq növbəti il digər ölkələrdən, İran'dan, Asiya ölkələrindən dənə ucuz məhsullar Rusiya bazarına gətiriləcək və Azərbaycan məhsulları rəqəbatə uduzacaq. Rusiyada vəziyyətin pisləşməsi Azərbaycanda daşınmaz əmlak bazarında da dərđunluq yaradacaq. Çünkü bizim daşınmaz əmlak alıcılarımızın əksəriyyəti Rusiyada işləyən azərbaycanlılar id. Onlar külli miqdarda pulla ölkəyə gəldiyinə görə heç bir kreditə ehtiyac olmadan neğd pulla ev alırdılar. Bir sözü, Rusiyadan iqtisadi cəhətdən zəifləməsi Azərbaycanda da müxtəlif sahələrdə dərđunluq yaranmasına gətirəcək".

□ Nərgiz LİFTİYEVƏ

Müəmmalı açıqlama

Samir SARI

Sulutəpə qəsəbəsinə məhkəməyə verir. Ona görə ki, bu qəsəbə qənusuz tikilib. Bununla belə, şirkət rəsmisi deyib ki, qəsəbənin məhkəməyə verilməsində məqsəd onun sökülməsi deyil, sakinlərə xəbərdarlıq etməkdir ki, baxın, qanunsuz yerde yaşayırsınız, düzəlmirsiniz.

And olsun oxuduğum və yazdığım kitablara (hazırda onların birinə el basıram) ki, açıqlama sırf bu cărdür. Hətta hər hansı bir təhrif olmasın deyə ARDNS-in ictimaiyyətə əlaqə şöbəsinin rəhbəri Nizaməddin Quliyevin AzNews.az-a dediyi sözləri olduğu kimi iqtibas edirəm.

Quliyev böylə deyib: "ARDNS-ə məxsus torpaqlarda evlərin sökülməsi çoxdanın söhbətidir. Biz onları məhkəməyə verməliyik. Çünkü evlər qanunsuz yerde tikilib. Yeni tikintiyə icazə verilmir. Köhnə tikililərin isə məhkəməyə verilməsi o demək deyil ki, onlar bu dəqiqə sökülr. Sakinlər bilsin ki, yeni tikintiyə icazə verilmir. Köhnə tikililərlə bağlı isə ümumi qərar veriləcək. Bunun üçün komissiya yaradılıb. Dövlət komissiyası nə qərara gəlsə, biz də həmin qərarı taniyacaqıq".

Heç demə, bu həm də bir reputasiya məsələsidir. N.Quliyev bildirib ki, ARDNŞ həmin evləri məhkəməyə verməklə öz reputasiyasını qoruyur: "Xarici audit şirkətləri həmin insanların yaşayış üçün əlverişsiz yerde yaşadıqlarını soruşanda biz də deyəcəyik ki, bəli, biz bunu bilirik, xəbərimiz var. Şirkət də "Əlimizdə sənəd var, amma sökə bilmir" deyəcək".

Tarixçi yazar Lorens Lokkartın yazdığı, azərbaycanlı yazıçı-tərcüməçi Nəriman Əbdürəhmanın tərcümə etdiyi "Tarixi Nadir" kitabını yarıya qədər də yox, başdan-başa oxumuş qəzetiçi kimi mən bu açıqlamadan hələlik dəqiq bir şey başa düşməmişəm. Amma gümanlar var.

Gümanlardan biri ondan ibarətdir ki, ARDNŞ Sulutəpədən vəz keçmək istəmir, nefti qurumuş bu sahənin torpağının qiyməti olduğunu bilir və orada məskunlaşan camaati qorxu altında saxlamağa çalışır.

İkinci güman ondan ibarətdir ki, ARDNŞ o qədər də su lu olmayan quru təpələrdə salınmış Sulutəpə qəsəbəsinin on minlərlə sakininə gücü çatmayıacaqını dərk edir və təzədən davaya girişmək istəmir.

Xatırlayırınsa, iki-üç il qabaq ARDNŞ qoçuları hücum çəkərək qollarına qolay gələn xeyli adının evini uçurmuşdalar, ara yerde həmkarımız İdrak Dadaşov məhkəmə döymüşdülər. Google.az axtarış motorunda arasanız İdrakın İŞD döyüşü tərəfindən gülələnmiş mosullu Türkmenlər kimi yerde döşəli qalan halını nümayiş etdirən şəkillərini görsüniz. Həmkarımızı çox döymüşdülər, "oldü" bilib əl çəkmişdilər, meyidi döyməkdən arlanmış, aralansıdılardılar.

İndi belə görünür ki, ARDNŞ dərk edir ki, Sulutəpəyə cumsa yeni idrakları əzizdirməli olacaq, amma bunu istəmir. Əvəzində isteyir ki, camaat özü başa düşsün ki, üstündə yaşadıqları bu torpaq onları deyil və istənilən gün onları İdrakın gününe sala bilər.

Heç kim arxayın olmasın, çünkü "köhnə tikililərlə bağlı ümumi qərar veriləcək", hətta "bunun üçün komissiya yaradılıb". Komissiya qərar versə ki, Sulutəpəyə yaşıyan idrakların evi sökülməlidir, özleri də döyülməlidir, ARDNŞ-in mühafizə xidməti bunu can-başa edəcək. Müvafiq gücləri də var, əcəvə polis alayı kimi bir şeydirlər, istəsələr, xeyli ev sökər, adam döyerlər.

İntəhası, bu xətalı işdir. Çünkü Sulutəpə böyük yerdir, orda bəlkə də iki köçküñ rayonun əhalisi qədər sakin var. Ev sökülməsi xəbəri ajiotaj yarada bilər, ondan sonra gel hiddətlenmiş xalqın qabağındadır. Hələ parlamentin spikerinin və onun digər qohumlarının evləri də o nahiyyədədir. Söksən, gərek hamisini sökəsen. Camaatin evini söküb spikerin Sulutəpənin məhz sulu hissəsindəki evini saxlaşan, iqtisəq qəçilməzdir.

Bəs reputasiya necə olsun? Axi şirkətin reputasiyası var. ARDNŞ bir kərə deyib ki, o evlər qanunsuz tikilib, indi dediyindən geri dursunmu? Bu, BMT və ya NATO deyil ey, qətnaməsi icra edilməmiş qala, bu ARDNŞ-dir, reputasiyası var. Şirkət "Əlimizdə sənəd var, amma sökə bilmir" deyəndə də xaricdən deyəcəklər ki, sizin də elcə diliniz var... Belə olandan sonra gərək söküntü tərəfdarları ölüyən rəsənlər.

P.S. Tərs kimi, İdrak Dadaşov da ölkədə yoxdur, hərədən alsınlar bir faşir jurnalisti ki, sağdan da vursunlar, soldan da.

“Azərbaycanda tüstü bacalarının 99 faizi işləmir”

Mütəxəssis: “İran sobaları yararsız deyil, sadəcə, bizim yerli şəraitə uyğun gəlmir...”

Havalaların soyuması ilə dəm qazı kabusu yenidən insanları təhdid etməye başlayıb. Lakin hər il bu mövzuda kifayət qədər ekspert tövsiyələri və xəbərdarlıqlar səslənən də, faciəvi hallara gətirən eyni səhvlər tekrarlanır.

Qaz sobalarının evin damından yarılmış metr hündürdə quraşdırılmış olduğu deyən ekspert Nüsrət Qasımov qaz cihazlarının baş hissəsi ilə birinci dirsəyinin arasında yarılmış məsafə olmasının vacibliyini vurğuladı: “Qaz sobalarını bu işin ustaları quraşdırımlıdır. Hər adam gedib qaz sobası quraşdırıbilməz. Azərbaycan xal-

qi qazın ancaq faydalı tərəfini görebilir. Onun dehşət törədən, insanların canını alan tərəfini göbilmir. Qaz etməsizlik, laqeydiyi heç vaxt bağışlamır. Boğulma o zaman olur ki, qaz sızması baş verir. İnsan da bu mühitdə nəfəs alır və oksigen çatışmazlığından beyin hüceyrələri ölürlər. Bax bu boğulmadır. Amma zəhərlənmə qazın yan-

ma məhsullarından əmələ gəlir. Bir kub metr qazın temiz yaması üçün 9,5 kub metr hava lazımdır. O hava olanda qaz yanarken istiliyə, su buxarına və karbon 4 oksidə ayrıılır. Bu ayırmama-yanma prosesi düzgün gedəndə alınır. Düzgün getməyən isə karbon 4 oksid əvəzine karbon 2 oksid alınır. Karbon 4 oksid zəhərsiz, karbon 2 oksid isə zəhərlidir. Qaz yanlıq qoyub gecə yatmaq olmaz. Qazdan boğulma və zəhərlənmə hallarının 99 faizi ya vanna, ya da yataq otağında baş verir. Qaz gece yanılıq qoyub yatırlar, külək vurub yanma məhsullarını otşa doldurur”.

N.Qasımov qaz cihazlarının quraşdırılması üçün müəyyən standartların olduğunu bildirdi: “48 il qaz sahəsi ilə bağlı sistemdə işləmişəm. Tüstü bacaları, ventilator kanalları təmizlənmiş. Qaz cihazları harada qəldi quraşdırılır. Məsələn, hamamxanada qaz cihazı quraşdırmaq üçün hamamxananın təbiyi ventilator kanalı olmalı və tüstü bacası işləməlidir. Qapının aşağısında da deşikler olmalıdır. Bu şərtlər gözənlənməyənən içəridə havanın oksigeni metanla bir

yerde yanib qurtarır və dəm qazı əmələ gəlməye başlayır. Bu ancaq o vaxt baş verir ki, tüstü bacaları işləmir. Azərbaycanda tüstü bacalarının 99 faizi demək olar ki, işləmir. Çünkü təmizlənmiş. Hamamda quraşdırılan su qızdırıcıları rübdə bir dəfə, qeyri cihazların tüstü bacaları isə ilde bir dəfə təmizlənəlidir. Ancaq bu işə baxan bir qurum yoxdur ki, əhalidən ora müraciət etsin. Əger belə bir qurum varsa da, onun işi görünür. Kommunal evlərdə bu işi mənzil istismar sahələri görməlidir. Mənzil İstismar Cəmiyyəti lazımsız bir qurumdur. Ancaq ev pulu yığmaqla məşğuldur. İnsanlara tövsiye olunur ki, tanımadiqları, lisenziyası olmayan ustaları çağırıb iş gördürməsinlər. Hərə əlinə bir açar alıb qaz ustasıym deyib düşüb küçələrə”.

Ekspert xaricdən gələn qaz cihazlarının bizim yerli qaz şəbəkələrə uyğun gelmediyini dedi: “İrəndən gələn peçərin istilik təzyiqi 178 milli metr su tutumuna bərabərdir. Amma bizim kəmərlərdə standart 130 milli metrdir. Bəzən 130 milli metr də aşağı olur, bəzən nasos ustalarını çağırırlar. Onlar da bu sobaların avtomatikasını pozaraq qaz keçən yerini desib yekəldilər. Beləcə, karbon 4 oksid əvəzinə karbon 3 hasil olur. Bu da insanların ölümüne səbəb olan hadisələrə gətirib çıxarır. Sonra da deyirlər ki, İran sobaları xərabdır. Xarab deyil. Sadəcə olaraq, bizim yerli şəraitə uyğun gəlmir. Daha sonra yas yerlərində çadırlarda, mağarlarda görəmişik ki, İran peçələri quraşdırıb onun ötürücsünü qoyurlar bir vedə suyun içinə. Bu, düzgün deyil. Bu kütləvi zəhərlənməyə səbəb ola bilər. Bu yaxılarda Bilecərdə qaz sızması nəticəsində partlayış baş vermişdi. 100-200 min manat verib sexlətiklər. Amma 12 manat verib qaz signal aparıcı qoymular ki, sizmə olanda xəbər versinlər. Nəzərə alsaq ki, bir eve, bir metrə 4,5 faiz metan qazı yığılır. Bu da o deməkdir ki, həmin məkanda istenilən vaxt partlayış baş verə bilər. Belə olan halda baş verəcək partlayışın zərba qüvvəsi hər kvadrat metrə 400 ton aqar”.

Mütəxəssisin sözlərinə görə, əger qazın iyi sarımsaq iynə benzəyirsə və otaqda gözləriniz yaşararsa, dərhal qazı söndürmək və təmiz havaya çıxməz lazımdır.

□ Günel MANAFLI

Mingəçevirdə iki qardaş kanalda batdı

Mingəçevirdə iki qardaş Yuxarı Qarabağ kanalında boğulub. APA TV-nin yerli bürosunun məlumatına görə, hadisə dünən axşam saatlarında baş verib. Ağdərə rayonundan məcburi köçküm 13 yaşlı Ömər Novruзов və onun kiçik qardaşı 11 yaşlı Ülvü Novruзов Yuxarı Qarabağ kanalının kənarında oynayarkən kiçik qardaşın ayağı sürüşərək suya düşüb.

Böyük qardaş Ömər Novruзов suda boğulduğunu görüb, onu xilas etmek üçün kanala atılıb, nəticədə hər ikisi batıb. Fövqələ Hallar Nazirliyinin əməkdaşları dünən axşam saatlarından hadisə yerinə cəlb edilib, qardaşların tapılması istiqamətində işlər aparılır.

Fatmayıda qayınata gəlini bıçaqladı

Bakıda bıçaqlanma hadisəsi baş verib. Abşeron Rayon Polis Şöbəsindən APA-ya verilən məlumatına görə, hadisə Fatmayı kəndində qeydə alınıb. 1939-cu il təvəllüdülu Gülbala Rəhim oğlu Məmmədov aralarında yaranan münaqişə zəminində gəlini 27 yaşlı Büllurə Famil qızı Məmmədova bıçaqlayıb. Büllurə Məmmədova xəstəxanaya yerləşdirilib. Hadisəni tərədən Gülbala Məmmədov tutulub.

Bakıda içi pulla dolu 2 seyf uğurlanıb

Bakıda külli miqdarda pul uğurlamaqda şübhəli bilinən 2 nəfər tutulub. Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsindən lent.az-a verilən məlumatə görə, Nizami Rayon Polis İdarəsi Cinarlı Axtarış Şöbəsi sentyabrın 28-i saat 20:00-dan 29-u saat 09:20-dək Q.Qarayev prospektində yerləşən mebel mağazasından açar seçmə yolu ilə içərisində 55000 manat, oktyabrın 13-də saat 08:30 radelerində, B.Nuriyev küçəsində yerləşən mağazadan pəncərənin dəmir barmaqlıqlarını sindirmək yolu ilə içərisində 65.000 manat olan seyfləri uğurlamaqda şübhəli bilinən şəxslər müəyyən edilib. Əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində Bakı şəhər sakinləri 1993-cü il təvəllüdü Kərim Kubayeviç Kubayev və 1995-ci il təvəllüdü Renat Məherrov tutulub.

Babasıl xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyadan məşhur “Karl Etorts” firmasının aparati ilə Moskva şəhəri proktolojiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gözələmədən - lateks həlqə qoyması.

SƏLİMOV FƏRMAN
 Tel: (055) 776-70-34

Əyləncəli, sürətli, asan!

Klassik metodlardan fərqli olaraq,
Siz passiv deyil, aktiv dinləyicisiniz!

**Speak
English**

BONUS **EXPLOSION**

Bakı şəhəri, Bünyat Sərdarov küç 2, ev 2,
(012) 492 61 75; (051) 433 46 87; (070) 806 56 63
(İçəri Şəhər metrosu, İran sahifəsinin yan)

Elan

Azadlıq prospekti, ABŞ səfirliyi və Nəsimi Rayon Polis İdarəsinin yanında, 12 mərtəbəli binanın 4-cü mərtəbəsində, 90kv.m.-lik 3 otaqlı mənzil satılır. Sahibindən.
Telefon (050) 3885035

Şou biznes nümayəndələri demək olar ki, hər gün media vasitəsilə onlara yaradılan imkan və güzəştlərdən ağızdolusu danışırlar. Bu, zaman-zaman Dövlət Yol Polisi rəsmiləri tərəfindən ciddi etiraz doğursa da, nəticə dəyişmir. Söyügedən açıqlama və bəyanatlardan bəzilərini xatırladıq.

2010-cu ildə müğənni Rəhim Rehimli mediaya müsahibəsində deyib ki, 13 ildir maşını sürücülük vəsiqəsi olmadan idarə edir. Yol hərəket qaydalarını yaxşı bilmədiyi etiraf edən müğənni onu da deyib ki, yol polisləri ilə heç bir zaman problem yaşamayıb: "Heç vaxt dövlət yol polisləri ilə çətinliyim olmayıb. Əgər onlar məni saxlasalar, səməmdan tanıırlar. Axi mən məşhur adamam və bu üzdən yol polisləri hər zaman mənə hörmət edirlər. Onlar maşınım saxlayıb məni gördən cərimə etmədən buraxırlar. Bəlkə də onların heç ağlına gəlməki, Rəhim Rehimli avtomobili sürücülük vəsiqəsiz idarə edir".

Müğənni Rəqsanənin qızı bir müddət önce "Polis avtomobilimi saxlayanda, anamın adını verirəm və buraxırlar" sözlərini demişdi.

Tanınmayan müğənnilərin də zaman-zaman bələ açıqlamaları olub. Məsələn, Sevinc adlı gənc müğənni də avtomobil idarə edərkən təhlükəsizlik kəmərini taxmadığı deməşdi. Səbəb? "Təhlükəsizlik kəməri taxmırı, çünki saçımı düzəltməyə problem yaradır, yol polisi gərək bizi başa düşsün"- açıqlama mehz bu cür idi.

Qanunu pozan müğənnilər

ve sərt qanunlar...

Biri deyir, "toya tələsirəm", o biri isə mikrofonuna arxayındır

Rəhim Rehimli

Mətanət Əsədova

Səməd Səmədov

edərən kameralara tuş gelib. Yol polisi onu saxlasa da, müğənni xanımın bircə zəngi ilə naməlum bir şəxs onu polisin əlinənən və cərimələnmədən xilas edib.

Səməd Səmədov aparıcıının bu iradını sadəcə güllüşlə qarşılıyib və verilişdə iştirak edən YAP-çı millet vəkili Aydın Mirzəzadəyə müraciət edib.

Yadda qalan hadisələrdən biri də müğənni Elnər ilə bağlıdır. O da qısa müddət öncə nömrəsiz maşın idarə

lər. Halbuki hansısa toy, nişan mərasimində fonoqramla iki-üç mahni oxumaq heç de onlara üstünlük verməməlidir.

Yaxşı, bəs qanunlarda bu haqda nə deyilir? Hansı halarda, hansı növ nəqliyyat vasitələrinə güzəşt edilir, üstün keçidə malik olurlar?

Yol Hərəkəti Qaydalarında bu barədə xüsusi maddə var. 48-ci madde nəqliyyat vasitələrinin üstün hərəkət rejimi

ilə hərəkəti və bununla əlaqədar diger sürücülerin vezifələrinə aiddir. Söyügedən madəde qeyd edilir:

"I. Üstündə «polis», «təcili tibbi yardım», «yanınsöndürən» yazıları olan, həbələ Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra həkimiyəti orqanının müəyyən etdiyi diger nəqliyyat vasitələri xüsusi tapşırığı yerinə yetirərken üstün hərəkət rejimine malikdirlər. Bu şərait-

də onların sürücüleri xüsusi işq və səs sığnallarını qoşmalıdır.

II. Yuxarıda nəzərdə tutulmuş nəqliyyat vasitələrindən biri yaxınlaşdıqda, hərəkətə iştirak edən digər nəqliyyat vasitələrinin sürücüləri sağa dönmə işq göstəricisini yandırmalı, üstün hərəkət rejimi ilə gedən nəqliyyat vasitələri üçün zolağı boşaltmalı və ya yol qırğına mümkün qədər yaxın hərəkət etməli, zəruret olduqda isə nəqliyyat vasitəsinə dayandırmalıdır. Üstün keçid hüquq olan, qırmızı və ya göy sayışan işq və xüsusi səs sığnalları ilə işare verən nəqliyyat vasitəsinin müşayiət etdiyi mütəşəkkil nəqliyyat dəstəsinə daxil olmayan nəqliyyat vasitəsinin belə mütəşəkkil nəqliyyat dəstəsinə qoşularaq hərəkət etməsi qadağandır.

III. Yolayıcından kənar da, tramvay yollarının yolun hərəkət hissəsi ilə kəsişdiyi yerlərdə tramvay, onun de podan çıxması hallarından başqa, rəssiz nəqliyyat vasitələrinə nisbətən üstünlüyə malikdir.

Gördüyünüz kimi, qanunda da müğənnilər, siyasetçilər, deputatlarla bağlı hər hansı fərqləndirmə yer almayıb. Bu, qanun, bu isə reallıq.

□ Sevinc TELMANQIZI

Ekspertdən "hami üçün ev" təklifi

Samir Əliyev: "Hökumət yeni mexanizmləri də işə salmalıdır"

qtisadçı ekspert Samir Əliyev "hami üçün ev" təklifi ilə çıxış edib. O, Qazaxistan təcrübəsinə diqqət çəkərək Azərbaycanda minlərlə gənc ailənin evsiz qaldığını da qabardıb. Ekspertin sözlərinə görə, evə ehtiyacı olan əhalini ucuz və keyfiyyətli mənzillə təmin etmək o qədər də çətin deyil.

Ekspert qeyd edib ki, Qazaxistan prezidenti Nursultan Nazarbayev "Nurlu yol" adlı yeni iqtisadi siyaseti elan edib. Yeni program çərçivəsində iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrinə iki pullar yönəldiləcək. Kiçik və orta sahibkarlığın güzəştli şərtlərlə kreditləşməsinə 552 milyon dollar (100 milyard tenqə), bank sektorunun sağlamlaşdırılmasına 1,38 milyard dollar (250 milyard tenqə), yeni investisiyaların cəlbine 443 milyon dollar (81 milyard tenqə) və sair ayrılacaq. "Programda esas diqqəti cəlb edən sa-

hələrdən biri də yaşayış fon dunun gücləndirilməsinə ay nələn vəsaitdir. Belə ki, program çərçivəsində dövlət sosial evlər tikərək əhalinin uzun müddətli kirayəsinə verəcək lər. Kirayə həmin evi almaq hüququ ilə veriləcək. Yeni vətəndaş əlavə pul ödəməkə həmin evi sonda ala biləcək. Bundan başqa, ipoteka kreditlərində ilkin ödəniş ləğv ediləcək, kreditin faiz dərəcəsi çox aşağı olacaq. Bunun üçün 2015-2016-ci illərdə sosial kirayə evlərinin tikintisine 1 milyard dollara qədər (180 milyard tenqə) vəsait ayrıla-

vətəndaşlar hər ay gelirlərinin 30-70 faizini kirayəyə yönəltmək məcburiyyətdində qalırlar. Ele ailələr var ki, qazancları kirayə haqlarını ödəməyə belə çatdırır. Hər il 80 minə qədər yeni ailə qurulur ki, bunların en azı yarısının eve ehtiyacı olur. Bu isə təxminən 30-40 min evsiz deməkdir. Dövlətin ipoteka programı isə bu tələbatın 8-10 faizini ödəyə bilir. Ölkədə evsizlər ordusunun sayı getdikcə artır. İpoteka şərtlərinin ağırlığı bu programdan məhdud sayda vətəndaşın yaranmasına imkan verir. İpoteka kreditləşməsində əsas problem ilkin ödənişin olmasıdır. Adı ipotekada ilkin ödənişin həcmi 20 faiz, güzəştli ipotekada isə 15 faizdir. Bu vəsait xeyli insanı programdan kənarda qoyur. Buna görə də hökumət əhalinin mənzil təminatının yaxşılaşdırılması üçün mövcud mexanizmləri tekmilləşdirmekle yanaşı, dünyada tətbiq edilən yeni mexanizmləri də işə salmalıdır".

S. Əliyev mexanizmlərə bağlı təkliflər də verib: "İpoteka kreditləşməsində ilkin ödənişin aradan qaldırılması üçün ipoteka Kreditlərinin Zəmanət Fonduñun təsis edilmesi vacibdir. Belə fondun yaradılması ilə bağlı ölkə prezidentinin

2007-ci il tarixli fərmani var". O, həmçinin "Tikinti əmanət bankları haqqında" Qanunun qəbuluna da diqqət çekib: "Qanun ölkədə almanın modeli olan tikinti-əmanət banklarının yaradılmasını təmin edir".

Eyni zamanda o qeyd edib ki, əhalinin mənzil təminatını yaxşılaşdırmaq və onların ucuz evlərə çıxışını asanlaşdırmaq üçün "Hamı üçün ev" xüsusi dövlət proq-

ramının qəbulu vacibdir. O, bu programın 2016-2020-ci ilər üçün qəbulunu təklif edib: "Mövcud mənzil qanunvericiliyi sosial evlərin tikintisini nəzərdə tutsa da, təcrübədə həllini tapmir. Bələdiyyələrin maliyyə vəziyyəti imkan vermir. Deməli, ümidi dövlətə qalib. Bunun üçün dövlət büdcəsindən vəsait ayrılmalıdır. Bu, qanun, bu isə reallıq".

□ RÖYA

ARDNS-in ixtisar olunmuş işçilərindən xəbər var

ARDNS-də aparılan struktur dəyişiklikləri nəticəsində sərbəstləşmiş işçilərin şirkətin digər struktur bölmələrində yerləşdirilməsi prosesi davam etdirilir.

ANS PRESS-in Dövlət Neft Şirkətinə istinadla verdiyi məlumatə görə, siyahısı müəssisələr tərəfindən İnsan Ressursları Departamenti (IRD) təqdim olunmuş sərbəstləşmiş işçilərdən 134 nəfəri "sərbəstləşən işçilərin sosial dayanlığını təmin olmasına dair Program" a qoşulub.

İş təklifi prosesində programa qoşulmuş sərbəstləşən işçilərdən 122 nəfərin naməzəldiyinə baxılmış, 112 nəfəri üçün müxtəlif vakansiyalar üzrə müsabiqələr (test və ya pəşə sinəq imtahanları) təşkil edilib.

25 nəfər ixtisasartırma kurslarına cəlb olunmuş və kursu müvəffeqiyətlə bitirərək sertifikasiya layiq görülüb. Programa qoşulan sərbəstləşən işçilərdən ümumilikdə 47 nəfər işe qəbul olunmaq üçün müəssisələrə göndərilib, 11 nəfəri isə keçid balını toplayaraq sərbəstləşən işçilərin kadri ehtiyyatı bazasına daxil ediləlib.

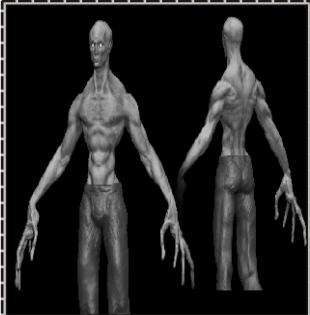
Qeyd edək ki, İnsan Ressursları Departamenti keçirilən test imtahanlarını gözəlmə zalında quraşdırılmış xüsusi monitorlar vasitəsilə canlı izləmək, eləcə də şəffaflıq və aşkarlıq şəraitində keçirilən müsahibələrde müsahibədə qismində iştirak etmək istəyən şəxslər bütün imkanları yaradılır.

ÜSAVAT

Son səhifə

N 278 (5987) 13 noyabr 2014

**Boymuz uzanacaq,
beynimiz kiçiləcək,
dişlərimiz tökülcək**

İngiltərədə nəşr olunan "The Sun" qəzeti 1000 il sonra insan oğlunun keçirəcəyi fiziki dəyişikliklə bağlı anatomiya mütəxəssislərinin proqnozlarını yayıb. Bundan birincisi və ən vacib ihsan boyunun uzanmasıdır. İngilis alim Garry Trainer deyib ki, insanların tibbi və qidalanma vərdişləri dəyişəcəyi üçün boyalarının uzunluğu da 1.80 metrlə 2 metr arasında dəyişəcək. Bundan başqa, şışmanın qarşısına keçmək üçün şəker tozu və yağ istehlakı azalacaq. Bu işə bağırsaqların qısalmasıyla nəticələnəcək. Daha bir dəyişiklik işə insanların qollarının uzanması ilə bağlıdır. Uzağa çatmaq ehtiyacının azalmasına görə qollar və əller uzanacaq. Digital və elektron aletlərdən istifadənin yayılması ilə ağıl olaraq əl və barmaqlardakı sinir ucları çoxalacaq. Beynimiz de yaxın 1000 ildə bizi incəsək. Yaddaş və düşünmə qabiliyyətini avtomatik maşınlar və robotlar görecəyi üçün beynində bu funksiyaları həyata keçirən bölgələr daralacaq. Ünsiyyət damışmaqdan daha çox ifadə və mimikalarla bağlı olacağı üçün gözlər böyüyəcək, ağızlar işə kiçiləcək. Dişlərimizə gəlincə, qidalar hər keçən gün daha yumşaq hala gələcəyi, daha çox həb və suyu yeməklər favorit olduğu üçün dişlərin çoxu itəcək. İnsan bədəni daha az yeyib, daha çox enerjidən istifadə edən bir quruluşa malik olduğu halda, bunun əksini yaşayan modern insanın ciyinləri çökəcək, buxağı qatlanacaq.

Bu sərgidə manekenlər çıxır

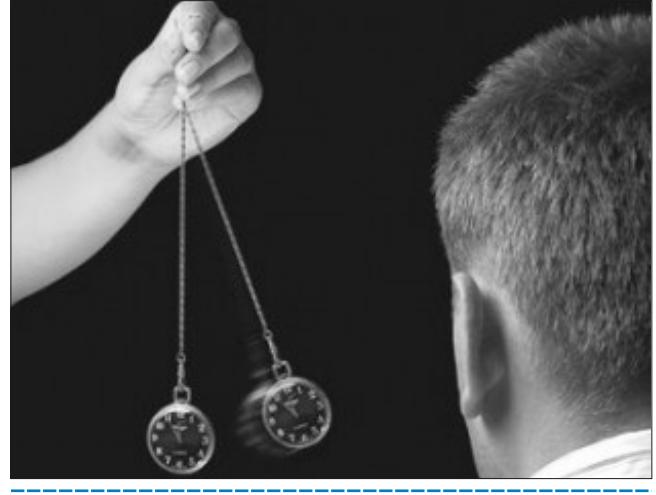
İngiltərədə açılan bir sərgi orijinal bir üsulla diqqət çəkir. Ziyarətçilər divarlarda açılan deşiklərdən çıxmış manekenləri canlı olaraq izleyir. Mükafat almış sənətçi Mark Wallinger imzalı sərgi 16-ci əsrde yaşamış məşhur rəssam Titianın tablolarından təsirlənib. "Diana" adlı yeni layihəsi üçün Twitter vasitəsilə elan verdiyi və 6 manekeni işə aldığı deyən Wallinger modelərin 2 saatdan bir yer dəyişirdiyini söyləyib. Modelərin hamısına layihədə eyni ad verilib: "Yunan mifologiyasından gelən tanrı Diana əfsanəsində yer alan hamam səhnəsində yer alan hamam səhnəsini günümüze uyğunlaşdırmaq istədim və ortaya belə bir iş çıxdı".

Hipnoz yolu ilə qarət edir

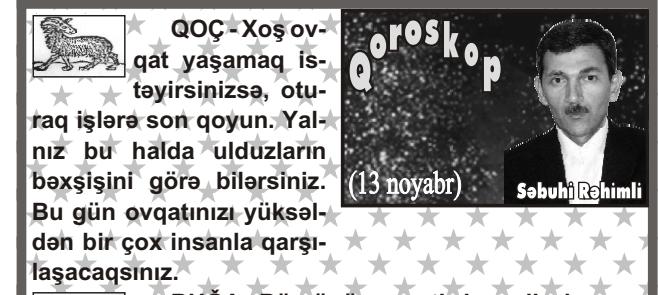
Türkiyənin Adana şəhərində qəribə bir oğru tapılıb. Alış-veriş mərkəzlərində gənc qadınların və qızların çantalarını, pul qablarını oğurlayan 37 yaşlı A.T adlı vətəndaş polis tərəfindən yaxalanıb. Oğru polise ilk ifadəsində bildirib ki, onun bu əməlini uğurluq adlandırmak haqsızlıqdır. Çünkü o, insanları inandıraraq pullarını alıb. Zərərçəkən qismində ifadə vərən qadınlar işə bildiriblər ki, A.T onların çantasını oğurlayıb qaçmayıb. Heç zorla pul qablarını da götürmeyib: "O, bizimlə tanış olandan sonra şirin-şirin səhbət edirdi. Telefon nömrəsini verirdi, bizim nömrəmizi alırdı və zəngləşib görüşəcəyimizi deyirdi. Amma o, gedəndən sonra mən və rəfiqəm hiss etdik ki, çantamızdakı bütün pullarımız oğurlanıb". Bunu G.P adlı zərərçəkən qadın deyib.

Oğru işə bildirib ki, qadınlardan zorla heç nə alma'yıb, onlar könüllü şəkildə ona pullarını və zinyet əşyalarını veriblər: "Mən istedadlı bir hipnozçuyam. Bu işə suç deyil".

Üzü yanan qadınlar üçün gözəllik mərkəzi

Pakistanın Lahor şəhərindəki varlı məhəllələrdən birində ilginc gözəllik mərkəzi fəaliyyət göstərir. Həmin mərkəzə gələn müştərilər üzləri qəlevi turşusu(kislotə) ilə yandırılan qadınlardır. Pakistanın qadınları, qaymanası, baldızı, yoldakı oğrular tərəfindən qadınların üzünün yandırılması geniş hal alıb. Sözləndən mərkəz işə aylar boyu davam edən müálice, estetik əməliyyatlar nəticəsində o qadınları əvvəlki hallarına qaytarmağa çalışır. Musarat Misbah adlı qadının sahib olduğu gözəllik salonusu 10 ildən çoxdur ki, bu işlə məşğuldur. Bura gələn qadınların bir qayda olaraq aldıqları travmaya görə üzleri bağlı olur. Bəziləri işə ümumiyyətlə üzlerini itirmiş vəziyyətdə salona gəlirlər. Musaratın gözəllik salonuna yardım məqsədilə gələn, illər boyu müxtəlif əməliyyatlar keçirən, 150-ci əməliyyatdan sonra həyata yenidən başlayacaq müştərilər də var.

QOÇ - Xoş ovqat yaşamaq istəyirsiniz, oturaq işlərə son qoyun. Yalnız bu haldə ulduzların bəxşisini görə bilərsiniz. Bu gün ovqatınızı yüksəldən bir çox insanla qarşılaşacaqsınız.

BUĞA - Bürcünüz neqativ kosmik ahəngə kökləndiyindən özünüzdə təpər tapıb müqəddəs işlərinizdə yayınmamalısınız. Xeyirxah əməlləriniñ esirgəməyin. Şəxsi büdcənizə xəsislik etməyin.

ƏKİZLƏR - İstirahət etməyə vaxtınız yetməsə belə, gün ərzində savab işləriniz sayını artırmağa çalışın. Qeybətdən, dədi-qodu dan uzaq olun. Xüsusən də böyüklərə mərhəmət göstərin.

XƏRÇƏNG - Daxili narahatlılığınızın səbəbi qəlbinizə yaxın insanlarla lazımi mühabibət qura bilməməyinizdir. Bu gün həmin qüsürələri aradan qaldırın. Uzaq yola çıxmədan cəkinin.

ŞİR - Əgər ailə-sevgi münasibətlərinə vəziyyət normaldirsə, digər məsələlərdə heç bir probleminiz olmayıcaq. Maddi durumunuzun da yaxşılaşacağı gözlənilir.

QIZ - Günün birinci yarısında baş tutmayan bəzi cəhdlerinize görə üzülməyin. Çünkü sonrakı müddətdə onun əvəzi artıqlaması ilə ödənəcək. Ağlınzı gəlməyən sürprizlərə hazırlız olun.

TƏRƏZİ - Yaxın bir həftədə görəcəyiniz bütün işləri planlaşdırmaq, müzakirələr aparmaq üçün çox uğurlu vaxtdır. Bu istiqamətdə təcrübəli insanların məsləhətlərindən deyərənənək olar.

ƏQRƏB - Əsəblərinizi qoruyun ki, gün ərzində qarşınıza çıxan şanslardan lazımlıca istifadə edə biləsiniz. Özünüüzü ümidişizliyə sürükləməyin və daxili orqanlarına fikir verin.

OXATAN - Qarşınızda böyük işlər durur və bu təqvimdə daha çox o bərədə düşünməlisiniz. Sizə kömək edə biləcək hər kəsdən yaxşı mənada istifadə etməyə çalışın. Ailede sabitliyi qoruyun.

ÖĞLAQ - Əsas probleminiz insanları münasibəti normal səviyyədə tənzimləyə biləməməyinizdir. Bir qədər obyektiv olun. Bunu bacarsanız, günün ikinci yarısında mütləq əvəzini görəcəksiniz.

SUTÖKƏN - Bu gözəl günün mahiyyətini sizin qədər qavrayan yoxdur. Amma qavramaq azdır, bütün ruhunuzla Allah rızası üçün hərəkətə keçməlisiniz. Humanistliyinizi daha da artırın.

BALIQLAR - Fəaliyyət göstərdiyiniz müəssisələrə baş çəkməkdənə, müqəddəs yerləri ziyarət edin. Xeyirxah insanlarla bir araya gelin, küsüllürləri barışdırın, zavallıları sevin dirin.

Unutmayın, Tanrı uledzlərdən daha yüksəkdə durur!

Beldən aşağı düşən şalvar qadağası

Amerikanın Illinois ştatındaki Forest Qin şəhərində kişilərin beldən aşağı salla nan şalvar geyinməsi qadağan olunacaq. Bu qadağaya şəhər polisi nəzarət edəcək. Qadağanı pozanları 750 dollar məbləğində cərimə gözləyir. Şəhərin məri Entoni Kalderon deyib ki, son bir neçə ildə şəhər sakınlarından bəzi kişilərin bu sayaq şalvar geyinməsinə etirazları qəbul edib: "Özüm dəfələrlə beldən aşağı düşən şalvarlar geyinən yeniyetməleri görmüşəm. Bu, məni irəndirir. Başa düşmürəm ki, bu nəsille nə baş verir".

Yerli mətbuatın yazdıığına görə, bu qadağaya şəhər sakınları tərəfindən də dəstəklənir.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisi: Rauf ARIFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYXAN

"Yeni Müsavat"ın kompüter mərkəzində yiğilib, səhifələnib,
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmışdır.
Müəlliflər redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı Şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cı mahallə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisenziya N: B 114
SAYI: 5.100